

**Česká zemědělská univerzita v Praze**

**Provozně ekonomická fakulta**

**Katedra humanitních věd**



**Bakalářská práce**

**Formování orgánů místní samosprávy v obci Bradlec**

**Tomáš Kočí**

**© 2023 ČZU v Praze**

# ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

## ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tomáš Kočí

Hospodářská politika a správa  
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Formování orgánů místní samosprávy v obci Bradlec

Název anglicky

The Process of Setting Up the Local Government in the Municipality of Bradlec

---

### Cíle práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících způsob formování orgánů místní samosprávy v obci Bradlec (okres Mladá Boleslav). Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. 2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě komparace výsledků komunálních voleb od roku 2006.

### Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování.

**Doporučený rozsah práce**

40 – 50 str.

**Klíčová slova**

Bradlec, místní samospráva, komunální volby, lokální stranický systém, konfliktní linie, komunální koalice.

---

**Doporučené zdroje informací**

- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.
- Bernard, J.; Kostecký, T.; Illner, M.; Vobecká, J. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2011, ISBN 978-80-7419-069-8.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80-101.
- Müller, K. Dobré vládnutí ve veřejném nezájmu. Lokální politické elity jako klíčoví aktéři demokratizace? Praha: SLON, 2018, ISBN 978-80-7419-271-5.
- Ryšavý, D.; Šaradín, P. Zastupitelé českých měst a obcí v evropské perspektivě. Praha: SLON, 2011, ISBN: 978-80-7419-042-1.
- Vobecká, J.; Kostecký, T. (eds.) Politické důsledky suburbanizace: Analýza případových studií proměn politického chování a občanské participace ve vybraných suburbánních lokalitách Prahy a Brna. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2007. ISBN: 978-80-7330-129-3.

---

**Předběžný termín obhajoby**

2021/22 LS – PEF

**Vedoucí práce**

Ing. Václav Bubeníček, Ph.D.

**Garantující pracoviště**

Katedra humanitních věd

---

Elektronicky schváleno dne 7. 9. 2021

**prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.**

Vedoucí katedry

---

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2021

**Ing. Martin Pelikán, Ph.D.**

Děkan

V Praze dne 15. 02. 2022

### **Čestné prohlášení**

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Formování orgánů místní samosprávy v obci Bradlec " jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 8.3.2023

---

### **Poděkování**

Rád bych touto cestou poděkoval svému vedoucímu práce panu Ing. Václavu Bubeníčkoví, Ph.D. za vedení, konzultování a dobré rady při vypracování bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat paní starostce Marii Horákové za poskytnutí informací ohledně obce.

# **Formování orgánů místní samosprávy v obci Bradlec**

## **Abstrakt**

Stěžejní problematika probíraná v této bakalářské práci se vztahuje ke zjišťování a analyzování různých faktorů, které mají vliv na způsob formování orgánů místní samosprávy v obci Bradlec. Byly zde použity informace z odlišných publikací od lidí, kteří se daným tématem zabývají. Bakalářská práce také obsahuje údaje o lokálním stranickém systému, konfliktní linii a komunálních koalicích. Dále je zde vyobrazena charakteristika hlavních lokálních socioekonomických ukazatelů obce a vyhodnocení jejich vzájemných vlivů na vývoj a fungování místní samosprávy. Nalezneme zde také identifikaci lokálních aktérů politického procesu, kterými jsou lokální politické subjekty. Práce obsahuje i analýzu jejich vzájemných vztahů. Toho bylo dosaženo na základě sbírání informací a porovnávání výsledků z komunálních voleb od roku 2006 až po současnost. Na výsledcích průzkumu této oblasti je jasně vidět, že způsob samosprávy obce místními politickými aktéry se v posledních letech tolik neměnil a v základech je dosti podobný. S pomocí starostky obce Bradlec byla přiblížena témata volebního programu, realizovaných cílů, povolebního jednání, vztahů mezi politickými aktéry a socio-ekonomických faktorů ovlivňujících komunální politiku.

**Klíčová slova:** Bradlec, místní samospráva, komunální volby, lokální stranický systém, konfliktní linie, komunální koalice, lokální politické subjekty.

## **The Process of Setting Up the Local Government in the Municipality of Bradlec**

### **Abstract**

The core issue discussed in this bachelor thesis relates to the identification and analysis of various factors that influence the way local government authorities in the municipality of Bradlec are formed. Information from different publications from people involved in the subject has been used. The Bachelor thesis also contains data on the local party system,

conflict line and municipal coalitions. It also presents the characteristics of the main local socio-economic indicators of the municipality and evaluates their mutual effects on the development and functioning of the local government. Here we will also find the identification of local political actors, which are local political actors, distinct interest groups and different business entities. The work includes an analysis of their interactions, and we also define the true nature of the local government decision-making process. This was achieved by collecting and comparing results from local elections from 2006 to the present. The results of the survey of this area clearly show that the way the municipality is selfgoverned by local political actors has not changed so much in recent years and is quite similar in basic terms. With the help of the Mayor of Bradlec, the themes of the election programme, the objectives realised, the post-election negotiations and the relations between the political actors were brought closer together.

**Keywords:** Bradlec, local administration, municipal elections, local party system, conflict line, municipal coalitions, local political actors,

# Obsah

<b>1</b>	<b>Úvod .....</b>	<b>10</b>
<b>2</b>	<b>Cíl práce a metodika .....</b>	<b>11</b>
<b>3</b>	<b>Teoretická východiska .....</b>	<b>12</b>
3.1	Orgány obce .....	12
3.1.1	Zastupitelstvo obce .....	12
3.1.2	Rada obce.....	13
3.1.3	Starosta.....	13
3.2	Obecní volby .....	14
3.2.1	Funkce voleb.....	14
3.2.2	Volební systém .....	14
3.3	Vývoj a průběh volebního systému od roku 1990 po současnost .....	15
3.3.1	Volební právo .....	15
3.3.2	Volební legislativa .....	15
3.3.3	Vznik a zánik mandátu .....	16
3.3.4	Volební období .....	16
3.3.5	Volební strany, nezávislí kandidáti.....	17
3.3.6	Volební kampaň.....	18
3.3.7	Volební obvody.....	18
3.3.8	Uzavírací (volební) klauzule.....	20
3.3.9	Volební formule.....	21
3.4	Lokální politické stranictví .....	21
3.4.1	Úloha politických stran.....	21
3.4.2	Nezávislí kandidáti a jejich sdružení .....	23
3.4.3	Lokální politické strany .....	23
3.5	Typologie lokálních modelů demokracie.....	24
3.6	Komunální koalice a politické modely .....	26
<b>4</b>	<b>Praktická část .....</b>	<b>29</b>
4.1	Obecné informace o obci Bradlec .....	29
4.2	Historie.....	30
4.3	Výstavba.....	30
4.4	Vybavenost.....	31
4.5	Sociální podmínky .....	31
4.6	Doprava .....	33
4.7	Nezaměstnanost.....	33
4.8	Lokální zastupitelstvo obce.....	33



<b>5</b>	<b>Analýza volebních výsledků .....</b>	<b>35</b>
5.1	Komunální volby 2006.....	35
5.2	Komunální volby 2010.....	36
5.3	Komunální volby 2014.....	37
5.4	Komunální volby 2018.....	38
5.4.1	Povolební jednání .....	39
5.5	Komunální volby 2022.....	39
5.6	Vývoj politického stranictví.....	40
5.7	Konfliktní linie a faktory ovlivňující lokální politické procesy.....	42
5.8	Charakter politického prostředí.....	43
<b>6</b>	<b>Závěr .....</b>	<b>44</b>
<b>7</b>	<b>Přílohy .....</b>	<b>46</b>
<b>8</b>	<b>Seznam použitých zdrojů .....</b>	<b>56</b>

# 1 Úvod

Předmětem bakalářské práce je analýza obecního formování místní samosprávy a orgánů. Tato práce je rozdělena na 2 části. První a zároveň obsáhlejší je část teoretická, kterou tvoří převážně informace z publikací. Jsou zde popsána témata jako orgány obce, obecní volby, změny ve vývoji volebního systému a přiblížení fungování lokálního politického stranictví a místních politických subjektů. Zahrnuta je zde i typologie lokálních modelů demokracie a dále také komunální koalice a politické modely. Další významnou část představuje část praktická kde je popsána charakteristika obce. Ta obsahuje rozbor demografických prvků a socioekonomických aspektů, které mají vliv na formování orgánů lokální politiky. Nacházejí se zde údaje o celkovém fungování obce Bradlec. Následuje kapitola zaměřující se na politickou situaci obce a analýza volebních výsledků do zastupitelstva obce v letech 2006 až 2022. Dále je do kapitoly zakomponovaný vývoj politického stranictví, téma konfliktních linií a popis charakteru politického prostředí. Povahu místního zastupitelstva obce, povolební jednání, konfliktní linie a faktory ovlivňující lokální politické procesy jsem konzultoval s místní politickou aktérkou, díky které jsem získal potřebné doplňující informace a zakomponoval je do své práce. Na základě těchto potřebných údajů byly vytvořeny určité výsledky a závěry, které práce obsahuje.

## 2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem této bakalářské práce je identifikace faktorů ovlivňujících formování orgánů místní samosprávy v obci Bradlec. Mezi další cíle se řadí určení povahy určitých socioekonomických a demografických ukazatelů, které mají vliv na místní politické procesy, charakteristika místních politických aktérů a vzájemných vztahů mezi nimi a přiblížení průběhu voleb a povolebního jednání. K dosažení daných cílů využijeme charakteristiku orgánů obce, průběh a princip hlasovacího období, sledování vývoje volebního systému. Dále využijeme informace týkající se lokálního politického stranictví, typologii lokálních modelů demokracie a také komunální koalice a politické modely. Bakalářská práce čerpá ze studia dokumentů, které se zabývají daným tématem, porovnáváním dat týkajících se voleb a důležitá část informací pochází z rozhovoru s místní starostkou obce. Také má podobu případové studie, rozdělené do více celků, zabývající se vývojem a průběhem volebního systému na lokální politické úrovni a lokálním politickým stranictvím.

Práce začíná úvodem a seznámením se s probíraným tématem. Následuje část zaměřená na hlavní i vedlejší cíle a samotnou metodiku práce. Další kapitola se věnuje teoretickým východiskům, kde jsou začleněny orgány obce – zastupitelstvo, rada, starosta. Dále je zde popsán volební systém a funkce voleb. Tato část zahrnuje i zachycení vývoje a samotného průběhu volebního systému počínajícího roku 1990 až po současnost. Následuje lokální politické stranictví, typologie lokálních modelů demokracie a také komunální koalice a politické modely. Čtvrtá kapitola obsahuje informace o obci Bradlec. Nachází se zde popis polohy, nahlédnutí do historie lokality, struktura místního obyvatelstva, vybavenost, sociální podmínky, způsoby dopravy, informace o nezaměstnanosti a lokálním zastupitelstvu obce. Následující část zahrnuje hlavní a dílčí cíle bakalářské práce. Jedná se o získávání, zpracovávání a porovnávání nejdůležitějších informací týkajících se místních politických subjektů a jejich vlivu na formování orgánů místní samosprávy, komunálních voleb z let 2006 až 2022, vytváření orgánů místní samosprávy, povolebního jednání, konfliktních linií, faktorů ovlivňujících lokální politiku a charakter politického prostředí. V závěru mi šlo o shrnutí celkové komunální politiky, politické situace a ovlivňujících faktorů.

## **3 Teoretická východiska**

### **3.1 Orgány obce**

Obec je spravována zastupitelstvem obce. Mezi další orgány se řadí rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Pro obce, které jsou městysem, se orgány nazývají zastupitelstvo městyse, rada městyse, úřad městyse a zvláštní orgány městyse. U měst se pro jejich orgány používají pojmy zastupitelstvo města, rada města, městský úřad a zvláštní orgány města.

Odlišným druhem obcí jsou statutární města, která člení své území na městské obvody, nebo městské části s vlastními orgány samosprávy. Město se může stát statutárním městem pouze v případě novelizace zákona o obcích. Územně členěná statutární města upravují své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který je vydáván obecně závaznou vyhláškou obce. Statutární město je potom samostatně spravováno zastupitelstvem města a dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

#### **3.1.1 Zastupitelstvo obce**

Zastupitelstvo obce se řadí mezi základní orgány obecní samosprávy. Počet osob v zastupitelstvu se určuje podle počtu obyvatel v dané obci. Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením, které vchází v platnost ukončením hlasování. Slib se skládá před zastupitelstvem obce a potvrzuje ho svým podpisem. Člen zastupitelstva disponuje při výkonu své funkce právem předkládat zastupitelstvu, radě, komisím a výborům návrhy na projednání. Také může vznášet připomínky, dotazy a podněty na radu obce a její jednotlivé členy. Dále má právo požadovat od zaměstnanců obecního úřadu informace ve věcech souvisejících s výkonem jeho funkce. Člen zastupitelstva má povinnost se účastnit zasedání zastupitelstva obce. Zastupitelstvo rozhoduje ve všech věcech patřících do samostatné působnosti obce. Schvaluje program pro rozvoje obce, rozpočet obce a závěrečný účet obce. Může také zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy, vydávat obecně závazné vyhlášky, rozhodovat o vyhlášení místního referenda, zřizovat a zrušit obecní policii atd. V případě, kdy není zřízena rada obce, vydává zastupitelstvo nařízení obce. Zastupitelstvo také ovlivňuje podobu dalších orgánů obce, a přenáší tak na ně svou legitimitu. Zastupitelstvo

obce volí starostu, místostarostu a další členy rady obce. K platnému usnesení je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce. Pokud poklesne počet členů zastupitelstva o více než polovinu, a není možné je doplnit náhradníky, zastupitelstvo nemůže rozhodovat o záležitostech patřících do samostatné působnosti obce. Schází se hlavně podle potřeby, minimálně však jedenkrát za tři měsíce. Starosta hlavně řídí zasedání zastupitelstva, které je veřejné. Při průběhu se pořizuje zápis, který starosta, nebo místostarosta podepisuje, a je uložen na obecním úřadu k nahlédnutí (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

### **3.1.2 Rada obce**

Výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti je rada obce, která se svou činností zodpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti rada obce rozhoduje pouze tak, jak stanoví zákon. V obci, kde se rada obce nevolí, zastává vykonávání její pravomoci starosta, s výjimkou věcí, které zákon v takovém případě uděluje zastupitelstvu obce. V případě, že je rada obce odvolána jako celek a není-li současně s tím zvolena nová rada, vykonává dosavadní rada svou pravomoc až do zvolení nové rady obce.

Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady, volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je vždy lichý – pět, sedm, devět nebo jedenáct členů, přičemž nesmí přesahovat počet jedné třetiny počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, ve kterých zastupitelstvo obce má méně než patnáct členů. Pokud je starosta nebo místostarosta odvolán z funkce nebo se této funkce vzdal, přestane být i členem rady obce. Poklesne-li během funkčního období počet členů rady obce pod pět a není na nejbližším zasedání zastupitelstva obce doplněn na pět, vykonává od tohoto okamžiku její pravomoc zastupitelstvo obce, které má možnost svěřit plnění některých úkolů rady starostovi (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

### **3.1.3 Starosta**

Starosta zastupuje obec navenek. Spolu s místostarostou jsou zvoleni zastupitelstvem obce z řad svých členů. Starosta i místostarosta musí být občanem České republiky. Za vykonávání své funkce odpovídají zastupitelstvu obce. Starosta jmenuje a odvolává tajemníka obecního

úřadu, ale musí k tomu mít souhlas ředitele krajského úřadu. Starosta také odpovídá za včasné sjednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Dále plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, ukončuje a uzavírá pracovní poměry se zaměstnanci obce a stanovuje jim plat podle zvláštních předpisů, pokud není v obci tajemník obecního úřadu. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

## **3.2 Obecní volby**

### **3.2.1 Funkce voleb**

Mezi základní pilíře zastupitelské demokracie patří pravidelně pořádané svobodné volby, které občanům poskytují možnost výběru mezi politickými možnostmi, představovanými jednotlivými stranami a kandidáty, a umožňují zvolit legitimní politické a správní orgány. Hlavním úkolem voleb je zjistit přítomné rozložení politických sil v daném politickém prostoru a zajistit odpovídající reprezentaci. Od volebních výsledků se pak odvíjejí další kroky, například rozdělení mandátů, vytvoření většiny a exekutivy, zformování opozice, která pak většinu a exekutivu kontroluje. Volby umožňují zjištění aktuálních požadavků a priorit společnosti.

Mezi politickými alternativami získávají občané možnost kontrolovat zastupitelské i exekutivní orgány a v případě nespokojenosti s politickou reprezentací ji mohou změnit. Volby mají kontrolní funkci, s níž je spojena funkce legitimizační. Volby dále plní funkci integrační. Politické síly reprezentují různé a odlišné zájmy, priority a cíle. Aktem voleb dochází k integraci a současně i k integraci celé společnosti. Volby plní své funkce, jestliže jsou založeny na všeobecném, rovném a přímém volebním právu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

### **3.2.2 Volební systém**

Volební systém je metoda, která je určena k převádění vůle voličů do podoby voleného zastupitelského orgánu. Volby se řídí zákonem, který upravuje celý volební proces, včetně kontroly seznamu voličů, zřizování volebních orgánů, sestavování kandidátních listin a

vyhlašování volebních výsledků. Volební systém můžeme definovat jako princip, na kterém je založeno převádění hlasů na mandáty. V širším slova smyslu vystihuje volební systém komplexní podobu volebního mechanismu a zahrnuje základní komponenty jako volební obvod, formu kandidatury strukturu hlasů, volební klauzuli a volební formulí (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

### **3.3 Vývoj a průběh volebního systému od roku 1990 po současnost**

#### **3.3.1 Volební právo**

V České republice rozlišujeme volební právo na aktivní a pasivní. Od roku 1990 platí pro aktivní i pasivní právo stejná věková hranice – 18 let. Další podmínkou je trvalé bydliště v dané obci, státní občanství ČR a právní způsobilost. Od roku 2001 mohou volit a být voleni i neobčané ČR, pokud jsou občany jiného státu Evropské Unie. Volební právo je negativně vymezeno proti občanům, kteří jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, mají nařízené omezení svobody z důvodu ochrany zdraví lidu, nebo pracují jako vojáci z povolání v zahraničí a nemohou se vzdálit. Podle zákona z roku 1994 nesmějí vykonávat aktivní volební právo občané, jenž jsou ve výkonu vazby a zadržení.

Pasivní volební právo přiznává zákon každému, kdo naplňuje všechna předchozí vymezení, kromě omezení výkonem trestu či vojáky z povolání v zahraničí. Vojáků a vězňů se týká, že nemohou volit, ale mohou být ve svých obcích voleni (Balík. 2009).

#### **3.3.2 Volební legislativa**

Po roce 1990 platily v České republice zásadně čtyři zákony, které upravovaly průběh komunálních voleb. První z nich byl zákon o volbách do zastupitelstev v obcích ze září 1990. Druhým zákonem o volbách do zastupitelstev v obcích a místním referendu. Dále třetí zákon o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů. A čtvrtý zákon o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů. Základem volebního systému v roce 1990 byl systém volných kandidátních listin, který se

později změnil na poměrný volební systém. Po konci 90. let došlo k současné kompromisní úpravě, jež změnila užívanou formuli a zavedla uzavírací klauzuli.

Téma komunálního volebního systému bylo jednou z částí tzv. Tolerančního patentu – jednalo se o dodatek ke Smlouvě o vytvoření stabilního politického prostředí. Změna způsobu volby místních zastupitelstev byla obsažena v Dohodě č. 2 o základních parametrech změny volebního systému. U obcí a měst je cílem provedení úpravy zákona na základě existujících zkušeností a dosažení vyšší stability zvolených orgánů (Balík, 2009).

### **3.3.3 Vznik a zánik mandátu**

Od roku 1990 je platná zásada, že mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením, za což je považováno ukončené hlasování. Jedná se o druhý den konání voleb – sobota – 14 hodin. Mandát může zaniknout různými způsoby. Člen zastupitelstva obce může odmítnout slib, nebo ho složit s výhradou. Také může rezignovat v den, kdy starosta dostane písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát a rezignaci nelze vzít zpět. Člen zastupitelstva může zemřít. Mandát může zaniknout i prvním dnem voleb do zastupitelstva obce, dnem sloučení obcí nebo připojením obce k jiné obci. Podle zákona z roku 1990 zanikl automaticky mandát ve chvíli, kdy člen zastupitelstva přestal být volitelný. V roce 1994 nastal posun, který trvá dodnes. Pro případy ztráty volitelnosti, pravomocného rozhodnutí soudu odsuzujícím zastupitele za úmyslný trestný čin a neslučitelnosti funkcí vyslovovalo zánik mandátu zastupitelstvo na své nejbližší schůzi a pokud tak nebylo učiněno, požádal přednosta okresního úřadu o svolání mimořádného zasedání zastupitelstva. Pokud ani zde nedošlo k vyslovení zániku mandátu, zanikl mandát ve chvíli, kdy to vyslovit přednosta (Balík, 2009).

### **3.3.4 Volební období**

Zákon z roku 1990 stanovil jediný volební den platný pro celé území ČR, který vyhlášovalo předsednictvo České národní rady. V roce 1994 byla pravomoc vyhlásit volby přesunuta na prezidenta ČR. Došlo zde k zákonnému rozšíření počtu volebních dnů na dva, ale nové volby se konají pouze v jediném dni. Zákon z roku 2001 přinesl do voleb pár změn. Časově posunul



začátek hlasování a zrušil práva starostů na předsunutí začátku hlasování. Dále stanovil termín konání voleb na pátek a sobotu. Předseda okrskové volební komise dostal pravomoc k ukončení voleb, v případě, že odvolí všichni voliči zapsaní do výpisu ze seznamu voličů daného okrsku (Balík, 2009).

### **3.3.5 Volební strany, nezávislí kandidáti**

Od roku 1990 se používá termín volební strana. Možnost usilovat o mandáty v zastupitelstvech měly nejen politické strany a jejich koalice, ale i jednotliví nezávislí kandidáti, případně jejich sdružení, nebo koalice těchto sdružení.

Pokud kandidují registrované politické strany, hnutí či jejich koalice, nemusí pro svou kandidaturu v jednotlivých zastupitelstvech splňovat žádnou další podmínku. Není ani nutné, aby alespoň jeden z kandidátů byl členem strany, která kandiduje. (Balík, 2009).

Každá politická strana smí být členem pouze jedné volební strany, pro jednu obec. Každý kandidát může být uveden jen na jedné listině, na které může být od roku 1990 nejvýše tolik kandidátů, kolik má být obsazeno mandátů. V případě volebních obvodů může kandidát kandidovat jen do jednoho volebního obvodu (Zákon o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, 2001).

V roce 2001 došlo nastal pozitivní posun, který se týká nejmenších zastupitelstev o velikosti do sedmi členů. Volební strana může na kandidátní listině uvést maximálně tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do zastupitelstva obce zvýšený o jednu třetinu a zaokrouhlený na celé číslo dolů. V nejčastějším případě sedmičlenných zastupitelstev to je devět kandidátů. Dále docházelo k zakládání subjektů, které byly formálně stranami, ale měly v názvu slovo „nezávislost“, nebo případně nějaké místní či regionální vymezení. Časem se tato činnost, spolu se zpříšňováním legislativy ohledně hospodaření stran, centralizovala. Přesněji to nastalo, když vznikly „nezávislé“ strany s celostátní působností. Jejich cílem nebyla snaha o politický úspěch na celostátní úrovni, ale poskytnutí dobrých podmínek lokálním nezávislým, nebo se pokusit o úspěch na krajské, či senátní úrovni (Balík, 2009).

### **3.3.6 Volební kampaň**

U volebních kampaní došlo od roku 1990 k velkému vývoji a změnám. Politické strany byly upřednostňovány, protože měly na rozdíl od nezávislých uskupení rovný přístup ke státním veřejným sdělovacím prostředkům. Zákon se poctivě zabýval i osmačtyřicetihodinovým moratoriem, kdy zakázal volební agitace slovem, písmem, zvukem i obrazem ve státních a místních veřejných sdělovacích prostředcích, v budovách okrskových volebních komisí atd.

Volební zákon z roku 1994 také zkrátil dobu volební kampaně na 10 dnů před zahájením voleb a zároveň dodal, že musí probíhat čestně a poctivě. Nově se řešilo i zveřejňování výsledků předvolebních průzkumů veřejného mínění, což bylo povoleno pouze do sedmého dne před dnem voleb. V samotný den voleb nebylo dovoleno provádět výzkumy v objektu s volební místností. Zveřejňování výsledků volebních průzkumů také bylo zakázáno v průběhu voleb do uzavření volebních místností (Balík, 2009).

V roce 2001 ze zákona zmizelo časové vymezení kampaně. Starosta může, ale nemusí vyhradit plochu pro vylepování volebních plakátů nejméně 10 dnů před volbami. Během dnů voleb byla zakázána propagace a volební agitace v objektu, kde je umístěna volební místnost a v bezprostředním okolí (Zákon o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, 2001).

### **3.3.7 Volební obvody**

Jedna z hlavních proměnných většiny volebních systému je velikost volebního obvodu, která se udává počtem mandátů rozdělovaných v daném obvodu. Velikost volebních obvodů je různá, přičemž se rozlišují tři základní kategorie velikostí. Jedná se o nízkou, střední a vysokou. V nízké kategorii jsou 2–4 mandáty, ve střední 5–9 mandátů a ve vysoké kategorii je to 10 a více mandátů.

Čím je velikost volebních obvodů větší, tím proporcionálně přesnější jsou volební výsledky. Někteří lidé dokonce tvrdí to, že velikost volebního obvodu může být rozhodujícím činitelem, který bude mít silnější dopad na proporcionalitu než kterýkoli jiný faktor. Malé

volební obvody vytvářejí uměle vytvořené většiny a jsou zde nejvíce zřejmé rozdíly působení jednotlivých volebních formulí.

V českém komunálním prostředí je naprostá většina zastupitelstev jedním volebním obvodem, až na pár výjimek. Je tedy rozhodující velikost zastupitelstva (Balík, 2009).

### Zákonné vymezení velikosti zastupitelstva podle počtu obyvatel:

1990–1994		1994–2001		od 2001	
počet obyvatel	počet zastupitelů	počet obyvatel	počet zastupitelů	počet obyvatel	počet zastupitelů
		do 500	5–9	do 500	5–15 <sup>4</sup>
do 3 000	7–15	501–3 000	7–15	501–3 000	7–15
3 001–20 000	15–30	3 001–10 000	11–25	3 001–10 000	11–25
20 001–50 000	25–40	10 001–50 000	15–35	10 001–50 000	15–35
nad 50 000	35–50	50 001–150 000	25–45	50 001–150 000	25–45
statutární města	50–70	nad 150 000	35–55	nad 150 000	35–55
Praha	70–80	Praha	70–80	Praha	55–70

(Zákon č. 367/1990 Sb., 152/1994 Sb., 128/2000 Sb., 131/2000 Sb.)

Od roku 1994 udávají zákony oproti předchozím rokům lehce pozměněné velikostní kategorie. Velmi podstatnou proměnou procházely ty nejmenší obce. V letech 1990–1994 a následovně od roku 2003 směla mít každá obec dokonce i patnáctičlenné zastupitelstvo, a tím pádem ustavit radu. V letech 1994–2003 tato možnost nebyla možná, jelikož byla zakázána obcím do 500 obyvatel.

Základní informace, že počet členů zastupitelstva musí být lichý, není pravda. Zajímavé je, že nesmírná většina zastupitelstev opravdu má lichý počet členů. Rozdělení odlišných velikostních kategorií zastupitelstev směřuje k tomu, že v rámci České republiky nejsou porovnatelné počty obyvatel, jenž připadají na jeden mandát. O počtu členů příštího zastupitelstva rozhodovala podle zákona z roku 1990 rada národního výboru nejpozději 70 dnů před volbami. V případě, že rada toto rozhodnutí v určeném termínu neučinila, volil se co nejmenší počet zastupitelů. V tomto směru nastaly v roce 1994 změny – rozhodnutí činí staré zastupitelstvo, nikoliv rada a to nejpozději 85 dnů před začátkem voleb. Další úprava vstoupila v platnost v roce 2000, kdy byl změněn postup v případě, že zastupitelstvo nestanovilo velikost nového sboru – v tomto případě má nové zastupitelstvo totožný počet členů, jako staré zastupitelstvo.

Ve většině obcí se volí v jediném obvodu, kterým je celá obec. Již od roku 1990 zákon povoloval rozdělit území, na němž se následně volilo zastupitelstvo, na menší části. V nich následně bylo možné volit patřičné díly zastupitelstva. Když docházelo k dělení obcí na jednotlivé obvody, šlo o snahu blíže svázat voliče a jejich reprezentanty. Na základě prvního volebního zákona měly určité obce dokonce povinnost vytvářet volební obvody.

Nejmenší možný počet zastupitelů volených v jednom obvodu byl 10 členů, největší pak 20. Roku 1994 se zkrátila lhůta vyhrazená pro ustavení obvodů pouze na 85 dnů před volebním dnem. Obce se zastupitelstvy většími než 15 členů dostaly pravomoc rozdělit obec na obvody. Povinnost to však už nebyla pro žádnou obec. Jedna z posledních změn nastala v roce 2001. Lhůta 85 dní byla zachována, v obcích do 10 000 obyvatel mohou být vytvořeny volební obvody tak, aby se v každém volilo alespoň 5 zastupitelů, v obcích s 10 001-50 000 obyvateli nejméně 7 zastupitelů a nad 50 000 obyvatel minimálně 9 zastupitelů. Vrchní hranice tak byla odstraněna.

Praxe vytváření volebních obvodů má v poměrném systému většinové účinky. V roce 2002 byla dokonce využita i ve volbách do zastupitelstva hlavního města Prahy, do zastupitelstev sedmi pražských městských částí a do zastupitelstva statutárního města Olomouc (Balík, 2009).

### **3.3.8 Uzavírací (volební) klauzule**

Jedná se o zákonem stanovenou hranici, kterou musí politický subjekt překonat, aby byl následně zařazen do procesu rozdělování mandátů. Daná strana musí získat určité množství hlasů, aby se podílela na rozdělování mandátů. Správně nastavená klauzule (volební klauzule) může být velmi účinný nástroj proti reprezentaci menších politických stran. V českém komunálním volebním systému neexistovala uzavírací klauzule až do roku 2001. Kritici jejího zavedení nejčastěji argumentovali její nedemokratičností, přitom například v Německu je uzavírací klauzule na komunální úrovni naprosto běžná. Můžeme ji nalézt v 5 ze 13 spolkových zemí. V roce 2001 byla ve finále uzavírací klauzule zavedena. Její výše činí 5 % z celkového počtu hlasů ve volbách poděleného počtem volených členů zastupitelstva a vynásobeného počtem kandidátů strany. Pětiprocentní klauzule velmi dobře přefiltrovala malé politické strany, nicméně stanovení hladiny uzavírací klauzule na úrovni

5 % se projevilo převážně u větších zastupitelstev. V obecních volbách se volební klauzule může případně snižovat v zájmu o zachování politické soutěže. Omezení politické soutěže zabraňuje novým politickým subjektům přístup do zastupitelského orgánu a stabilizují se nejsilnější strany a jejich postavení (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

### **3.3.9 Volební formule**

Při volbách do zastupitelstev obcí se v České republice používá volební formule. Rozlišujeme většinovou a proporcionální volební formuli. Většinová volební formule se používá při jednomandátových volebních obvodech a volební formule proporcionální se používá ve vícemandátových volebních obvodech. Český statistický úřad dělí celkový počet všech platných hlasů, který obdržela postupující kandidátní listina, následně čísla 1, 2, 3 a následně vždy číslem o jedno vyšším tak, aby množství dělicích operací odpovídalo počtu kandidátů na kandidátní listině. Český statistický úřad poté seřadí podíly vypočítané uvedeným způsobem a seřadí je podle jejich velikosti. Za každý podíl zahrnutý v této početní řadě získá kandidátní listina jeden mandát. V případě, že nastane rovnost podílu, rozhoduje celkový počet hlasů, který získala kandidátní listina. V případě, že je podíl totožný, rozhodne los. Také je potřeba přidělit mandáty konkrétním kandidátům. Český statistický úřad tak vydělí celkový počet hlasů odevzdaných pro volební stranu počtem kandidátů příslušné volební strany. Pokud má některý kandidát nejméně o 10 % více hlasů, než stanovený průměr, postupuje v kandidátní listině na první místo. Pokud tato situace nastane pro více kandidátů, určuje se jejich pořadí podle počtu odevzdaných hlasů. V momentě rovnosti hlasů se rozhoduje podle původního pořadí kandidátů na kandidátní listině (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

## **3.4 Lokální politické stranictví**

### **3.4.1 Úloha politických stran**

Politické stranictví je podstatnou součástí zastupitelské demokracie. Je nutné zde zmínit konfliktní linii, jelikož se jedná o politologickou teorii, která se zakládá na historickém a sociologickém přístupu. Hlavní myšlenkou stranického systému je vycházení ze souboru jistých konfliktů, které vznikaly dlouhodobými procesy společnosti. Díky těmto konfliktům

vznikaly spojení mezi různými skupinami voličů a politickými stranami. Hlavní funkce politických stran závisí na zprostředkování mezi občany a politickou mocí. Zároveň jsou politické strany stěžejním prostředkem participace občanů v demokratickém procesu. Ve stranických řadách se podle společně sdílených názorů, zájmů, postojů a cílů sdružují politicky aktivní občané. Ve volbách se strany pokoušejí získat co největší podíl na státní moci a ve veřejné správě a hájit zájmy svých stoupenců, či uskutečňovat jejich cíle.

Tím pádem jsou politické strany důležitým nástrojem integrace společnosti a ve výsledku odrážejí politickou vůli lidu.

K velkému rozvoji politického stranictví docházelo ve více rozvinutých zemích ke konci 19. a počátkem 20. století. Jednalo se o dobu dotváření moderních demokratických systémů. Do politiky v té době vstupovaly široké vrstvy společnosti a díky tomu vznikala masová hnutí, která si vynutila zavádění všeobecného volebního práva a dalších demokratických reforem. Následovala změna podmínek politického zápasu a politické strany se jim musely přizpůsobit. S novými podmínkami se podstatně snáze prosazovaly strany s rozvětvenou, lokálně a regionálně zakotvenou organizační strukturou, masovou členskou základnou a s podpůrnými společenskými hnutími. Tímto způsobem vznikaly moderní masové politické strany organizující se kolem třídních a stavovských zájmů.

Během 20. století se osvědčený model masové politické strany začal vyčerpávat. Uplatňovaly se strany elitní, které byly zaměřené přímo na mobilizaci voličů. Stavovské základy a stranické vazby se nahrazovaly širší sociální orientací politických stran. To se logicky dotklo prezentování zájmů některých skupin občanů např. zemědělské a venkovské populace. Na základě tohoto vývoje dochází k redukci počtu politických stran a projevuje se tendence ke kartelizaci stranických systémů. Oslabování členských základů politických stran nastalo i v českém stranickém systému. V českém prostředí tyto tendence byly posíleny narušením historické kontinuity přirozeného vývoje politických stran. V dnešní době představuje stabilně, historicky a teritoriálně ukotvenou stranickou základnou pouze KSČM a KDU-ČSL. Ostatní politické strany se začaly formovat až po roce 1989. Oslabování členské základy politických stran se značně promítá do podoby demokratického procesu na lokální úrovni (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

### **3.4.2 Nezávislí kandidáti a jejich sdružení**

Tyto typy politických subjektů znázorňují charakteristický rys české lokální politiky. Nezávislí kandidáti a místní sdružení vyhovují přesným rysům politického procesu na lokální úrovni České republiky. Jedná se hlavně o charakter sídelní struktury, která disponuje velkým množstvím malých venkovních obcí a menších měst. Následné analýzy kandidátních listin v obecních volbách prezentují, že v nejmenších obcích nezávislí a jejich sdružení tvoří hlavní způsob formování politických subjektů. Ve větších obcích doplňují stranické spektrum.

V obecních volbách v roce 2006 navrhla místní sdružení nezávislých kandidátů v České republice dohromady 67 655 kandidátů. U těchto sdružení se nepočítá s organizační stabilitou, ani s kontinuitou politického působení (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

### **3.4.3 Lokální politické strany**

V obecních volbách v roce 2006 kandidovalo 200 939 kandidátů. Skoro 80 % z nich nemělo stranickou příslušnost, ale ostatních 20 % bylo členem 97 politických subjektů. Bylo zvoleno přibližně 62 000 zastupitelů a přes 80 % z nich bylo bez politické příslušnosti.

Zbytek byl členem 57 různých politických subjektů (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

K zakládání lokálních politických stran značně přispěla změna zákona o volbách do zastupitelstev obcí v roce 1994 (Balík, 2009).

Tato změna se týkala množství podpisů voličů, jenž museli nezávislí a jejich sdružení získat, aby měli možnost kandidovat. Pevně stanovený počet podpisů, které podporovaly danou kandidaturu, byl následně nahrazen relativním počtem, jenž závisel na velikosti dané obce. U sdružení nezávislých kandidátů se počet potřebných podpisů stanovil na 7 % obyvatel daného obvodu, u nezávislých kandidátů se počet potřebných podpisů pohybuje v rozmezí 0,5-5 % občanů v závislosti na velikosti obce. Mezi zastupiteli volenými v obecních volbách v roce 2006 bylo několik členů lokálních politických stran. Mezi politickými stranami a hnutími se dá nalézt celá řada subjektů, jejichž cíle nejsou vázány na konkrétní municipalitu, ale soustředí se na politiku na národní úrovni. Jednotlivou kategorií představují strany, které mají celostátní charakter, nebo o něj alespoň usilují. V tomto případě je na místě ztotožnění

se s panem Balíkem, který signalizuje postupný odklon politiky na municipální úrovni od lokálních politických stran a hnutí, k němuž dochází kvůli zpřísnění legislativních podmínek působení politických stran a jejich hospodaření (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

### **3.5 Typologie lokálních modelů demokracie**

Mezi stěžejní definiční faktor pro kategorizování venkovských obcí, z pohledu lokálních modelů demokracie, můžeme použít způsob sestavování kandidátních listin. Musíme však vycházet z předpokladu, že metoda sestavování kandidátních listin je predeterminována již zavedenými vzorci chování a mechanismem stranického systému v určeném komunálním politickém prostředí a v malých obcích spadá do primárních předvolebních aktivit. Dále je třeba předpoklad, že model sestavování kandidátních listin je znakem vedení volebního soupeření a je v malých obcích tak očividný, že ho můžeme použít pro vymezení specifické hranice mezi kategoriemi malých a větších obcí. Kritérium by správně tedy mělo brát v potaz i varianty definičních kritérií, jako jsou například velikost obce a zastupitelstva, rozsah sociálního prostoru, podobu místní politiky, formát stranického spektra, způsob formování předvolebních a povolebních koalic, úroveň participace občanů na místním politickém životě a vzorce volebního chování místních elektorátů.

Model předvolebního sestavování kandidátních listin vychází z formátu lokálního stranického systému na volební úrovni a převážně z charakteru volebního boje o hlasy voličů. Ten je předem určený zavedeným mechanismem stranického systému na úrovni zastupitelského orgánu. Formát stranického systému a úroveň rivality je možno považovat za nejdůležitější definiční kritéria, vymezující základní modely sestavování kandidátních listin, které pomohou pro definici a typologizaci lokálních modelů demokracie v kategorii malých venkovských obcí.

Nejvíce vhodným prvkem pro definici charakteru volebního boje na komunální úrovni je úroveň rivality. Podle úrovně rivality následně odlišujeme kooperativní a nekooperativní model sestavování kandidátních listin. Z hlediska formátu stranického systému je možné daný lokální systém stran vymežit jako pluralitní, nebo nepluralitní. Za určující faktor plurality systému se považuje celkový počet kandidátů na kandidátních listinách všech volebních stran. Za pluralitní označujeme i systém, ve kterém se nachází jediná strana. Určitý



system je prohlášen za pluralitní pokaždé, když počet kandidátů přesáhne počet rozdělovaných zastupitelských pozic (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

Model A je tvořen skupinou obcí, u které se střetáváme s nepluralitním stranickým systémem a nekooperativní strategií místních politických aktérů. Indolence a nezájem místních obyvatel o lokální politiky je zde v takové míře, že se stává hrozbou pro vlastní autonomii municipality. Jedním ze znaků nedobrého stavu místního politického systému je konání opakovaných voleb, kdy se řádných voleb neúčastní ani potřebný minimální počet kandidátů. Před volbami se sestavují pouze nějaké kandidátní listiny a týkají se jen malého počtu obyvatel obce, kterým na zachování samostatnosti obce záleží. Většinou se jedná o poslední vývojovou fázi, po které přichází zánik obce připojení k obci vedlejší.

Model B zahrnuje obce, ve kterých kandiduje jen jeden politický subjekt. Počet kandidátů na jediné kandidátní listině není vyšší než počet volených zastupitelů. Sestavování kandidátních listin se podobá náboru členů do zastupitelstva. Cílem voleb je obsazení zastupitelských křesel kvůli zachování existence lokální vlády. V této skupině se většinou nacházejí nově vzniklé obce. Hlavním rozdílem od modelu A je fakt, že místním občanům záleží na zachování samostatnosti obce. Velký nezájem o kandidaturu do zastupitelstva je důsledkem spokojenosti se stávajícím vedením obce. Rozhodování týkající se politiky obce většinou probíhá mimo politický prostor. Lze tvrdit, že místní zastupitelstvo pouze vykonává vůli místních občanů a vykonává svou funkci tak, aby nedocházelo k politickým střetům.

Model C se skládá z obcí s pluralitním stranickým systémem, kde probíhá zavádění kooperativních strategií při průběhu konsensu. Dalo by se říct, že se jedná o více vyvinutou verzi modelu B, jelikož stěžejním cílem voleb je zde obsazení zastupitelských křesel, kvůli zachování autentičnosti obce. Převažuje zde hlavně pluralitní prostředí, zároveň by se ale typ volebního boje dal více specifikovat jako kvazikonkurenční než kompetitivní. Volby se podobají kolektivní hře, ve které rivalita není příliš vysoká. Tyto obce se vyznačují rozrostlým spolkovým životem. Výrazná je zde participativní politická kultura a účast na veřejném chodu obce. Co se týče politického prostoru, pro daný model je specifická vysoká volební účast. Kandidují zde pouze samostatně kandidující nezávislí kandidáti.

Model D obsahuje obce s různými mechanismy stranických systémů, sestavování kandidátních listin a typu vedení předvolebního boje. Je zde výrazně vyšší rivalita v průběhu

volební kampaně. Účelem voleb není již pouze ustanovení zastupitelstva, ale získání a udržení kontroly vedení obce. Tomu odpovídá i druh volebního boje, který nabývá kompetitivního či semikonkurenčního charakteru. Kandiduje zde větší počet politických subjektů. Počet stranických systémů v této skupině je natolik rozsáhlý, že se vymyká možnosti přiřazení ke všem variantám. Jsou zde systémy se samostatně kandidujícími nezávislými kandidáty i velmi vyvinuté pluralitní systémy. V tomto seskupení obcí se objevují i místní organizace politických stran s celonárodní působností. Koordinované sestavování listin neprobíhá centrálně, ale vypadá spíše jako předvolební koalice či spřátelené kandidátní listiny. Volební kampaně nemají vždy kompetitivní charakter a pluralitní prostředí přispívá k odlišování volební nabídky. Místní mechanismy politických systémů se podobají politickým systémům větších obcí. S kompetitivním modelem demokracie se setkáváme hlavně v malých obcích, kde dochází ke střetu aspoň dvou skupin s odlišnými názory na rozvoj obce (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

### **3.6 Komunální koalice a politické modely**

Teorie koalic vysvětluje vytváření vlád v parlamentních systémech. Vychází z předpokladu racionálních cílů jednotlivých stranických politických aktérů. V americké tradici se za cíl považuje zisk exekutivního postu, zatímco evropská tradice považuje za svůj cíl hlavně prosazení politického programu. Za nejvíce racionální koalici se považuje koalice s minimálním počtem členů zabezpečující většinu v legislativě. Dalším druhem koaličního uspořádání je koalice s jedním nebo více nadbytečnými členy. Poslední variantou je koalice s menšinovým zastoupením v legislativě.

Důležitým předpokladem teorie koalic je vnímání politických stran jako unitárních aktérů, dle kterého není koaliční jednání politických stran větším způsobem ovlivňováno jejich vnitřní strukturou a strany navenek musí vystupovat jednotně. Když aplikujeme teorii koalic na komunální politiku, tak vládu převedeme na obecní radu, parlament na zastupitelstvo a premiéra na starostu.

Nejvíce problematické jsou politické strany. Jako aktéři koaliční hry na komunální úrovni mohou být doplněny některými nezávislými sdruženími, ale na druhé straně je možné politickým stranám přisoudit jiné funkční i institucionální charakteristiky. V malých a menších středních obcích je třeba politické strany často vnímat jako volné koalice či sumu

jednotlivců. To poté způsobuje problém, co se týče konstrukce poznatků obecných zákonitostí koaličního chování stranických aktérů i určení unitární povahy politických stran. V komunální politice často hrají zásadní roli osobní vztahy jednotlivých kandidátů na starostu. To je způsobeno kvůli velikosti obcí a jednotlivých zastupitelstev. Nezřídka se zde dá mluvit i o existenci většího množství cílů, to znamená, že se zde vyskytuje větší množství různých strategií a her. Některým aktérům jde pouze o dobytí exekutivních postů a kontrolu uplatňování vlastních zájmů. Jiní aktéři dokonce berou svoji roli jen jako společenskou. Nenáročný výkon funkce obecního zastupitele může směřovat k tomu, že nátlakové a zájmové skupiny zvolí jako svojí strategii cestu do zastupitelstva. Komunální politici často nedisponují žádnou ucelenou ideologií a politické vztahy často stojí na osobních či nejrůznějších zájmech. Pro komunální politiku je tak charakteristický vliv osobních vztahů na koaliční chování (Jüptner, 2004).

### **Nejmenší obce (NO)**

Horní hranice velikosti těchto obcí je 1700 obyvatel. V těchto politických systémech často kandidují jen nezávislí kandidáti a jejich sdružení a formálně zde existují maximálně dvě politické strany. Strany mají v těchto obcích pouze malý počet členů a většinou se zakládají až těsně před volbami. Tradiční politické strany fungují v některých případech spíše na spolkové než politické bázi. Kandidatura za strany se zde chápe jako nutné zlo a ve většině případech nezáleží za koho člověk kandiduje. Většina kandidátů politických stran jsou totiž také nezávislí kandidáti a k politickým stranám se nehlásí. Samosprávě nejmenších obcí do 1700 obyvatel tak vládou především pouze nezávislí kandidáti jako jednotlivci, sdružení nebo nezávislí na kandidátkách stran. Schůze politických stran v těchto obcích mají spíše společenský charakter, nebo se vůbec nekonají. Každá ideologie bývá chápána jako politikaření a vše je založeno hlavně na selském rozumu a osobních vztazích (Jüptner, 2004).

### **Koalice v nejmenších obcích**

V těchto nejmenších obcích se vyskytují zákonem znevýhodněné předvolební koalice. Pro tvorbu koalic zde platí zákon každý s každým. Při případném politickém vyjednávání se termín koalice prakticky nepoužívá. Vyskytuje se zde termín superkoalice, což je koalice, ve

které jsou zastoupeny všechny strany. Fungování zastupitelstva většinou nefunguje na principu vlády a opozice, ale spíše jako velká rodina. Velmi malý podíl zastupitelstev rozdělených na koalice je důsledkem toho, že v obcích této velikosti se nevolí obecní rada a funkce starosty je často neuvolněná – není tedy o co bojovat a nevyplatí se spolčování. Konstrukce minimálních vítězných koalic je v těchto obcích velmi výjimečná. Znaky koalic se vyskytují pouze před volbami a jsou založeny na nepolitických vztazích osobního uznání. Celý systém tak má nesoutěživý charakter a všechny kandidátní listiny se spíše navzájem podporují (Jüptner, 2004).

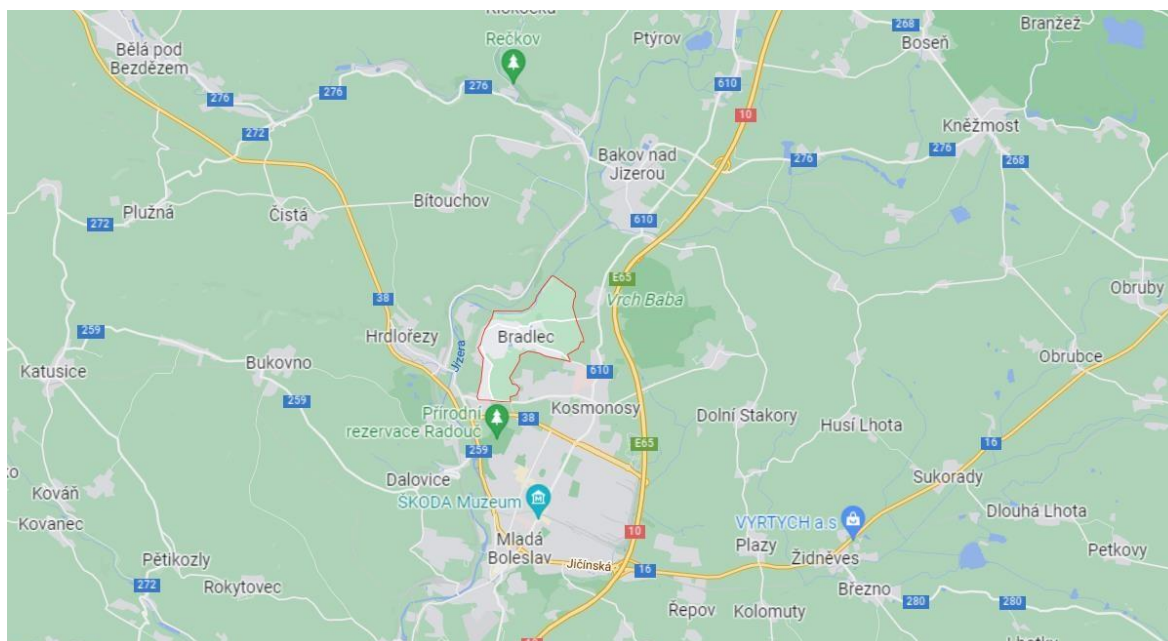
## 4 Praktická část

### 4.1 Obecné informace o obci Bradlec

Obec Bradlec se nachází ve středočeském kraji přibližně 5 km severním směrem od Mladé Boleslavi. Žije zde přibližně 1400 obyvatel a průměrný věk občanů se pohybuje kolem 34 let. Katastrální výměra území je 263 hektarů a Bradlec je v nadmořské výšce 293 metrů. Obec leží na vyvýšenině sopečného původu nad údolím řeky Jizery. Jedná se tak o velmi dobrou polohu a zároveň je v blízkosti měst Mladá Boleslav a Kosmonosy. Nachází se zde atraktivní výhled od Českého středohoří, přes Jizerské hory až po Krkonoše. V posledním desetiletí zde dochází k dynamickému rozvoji obce s velmi rozsáhlou výstavbou nových rodinných domů, o které je patrný zájem. Nachází se zde dva zatopené lomy, které v letních měsících poskytují možnost trávení volného času u vody. V původní zástavbě obce byla dokončena výstavba kanalizace a celá obec je tak napojena na veřejnou kanalizační, vodovodní i plynofikační síť.

(Obecní úřad – obec Bradlec, 2022).

#### Geografické zasazení obce Bradlec:



(Územní přehled obce Bradlec, 2022)

## 4.2 Historie

Obec Bradlec byla založena řádem sv. Jana Jeruzalemského roku 1250. Název obce nejspíše vznikl od slova bradlo, což definuje skalnatý útvar. První zmínka o této obci pochází z roku 1382 a hovoří o Svatě, vdově po Haškovi, která darovala osm kop kostelu v Kosmonosích. V roce 1465 je ves uváděna jako součást panství pánů ze Zvířetic. Místní lidová tradice zmiňuje, že v Bradleci stávala tvrz. Pokud to byla pravda, nejspíše se nacházela poblíž dolních rybníků, nebo na některém z výběžků hřebenu, které prudce spadají k řece Jizeře. Za památky se dají označit kaplička a křížek (Obecní úřad – Obec Bradlec, 2022).

### **Zde jsou k nahlédnutí dějiny územněsprávního začleňování od roku 1850 po současnost:**

- 1850 země Česká, kraj Jičín, politický okres Mladá Boleslav, soudní okres Mnichovo Hradiště
  - 1855 země Česká, kraj Mladá Boleslav, soudní okres Mnichovo Hradiště
  - 1868 země Česká, politický i soudní okres Mnichovo Hradiště
  - 1939 země Česká, Oberlandrat Jičín, politický i soudní okres Mnichovo Hradiště
  - 1942 země Česká, Oberlandrat Praha, politický okres Mladá Boleslav, soudní okres Mnichovo Hradiště
  - 1945 země Česká, správní i soudní okres Mnichovo Hradiště
  - 1949 Liberecký kraj, okres Mnichovo Hradiště
  - 1960 Středočeský kraj, okres Mladá Boleslav
- (Bradlec (Okres Mladá Boleslav) – CzechIndex, 2022).

## 4.3 Výstavba

Od roku 1869 byly v této obci zaznamenány dvě vlny výstavby. První méně výrazná vlna přišla v první polovině 20. století, která zcela vrcholila v polovině tohoto století. Tato vlna spočívala především ve výstavbě rodinných domů. Vlna druhá, jenž souvisela se stoupajícím počtem rodinných a bytových domů, probíhá i v dnešní době. Toto navyšování počtu domů a bytů se odehrává i v posledních 20 letech. V roce 2001 převýšil počet

dostavěných domů hranici 170 staveb. Ve srovnání s rokem 1991 se tento počet zvýšil dvojnásobně.

V letech 1997-2007 se v obci Bradlec dokončilo 224 bytů. Nejvíce zhotovených bytů se zaznamenalo v roce 2008. Nová výstavba navazuje především na starší domy, které procházejí v dnešní době různými rekonstrukcemi a socialistickou výstavbu rodinných a řadových domů. Investování a zasíťování těchto oblastí je rozděleno do jednotlivých fází. V současné době došlo k dokončení čtvrté etapy výstavby. Nová výstavba zasahuje až k hranici obce s Mladou Boleslaví. Díky novým obyvatelům obce Bradlec se zde výrazně posunula a zlepšila vybavenost technickou infrastrukturou. V nově postavených lokalitách se tím pádem nacházejí chodníky, silnice a osvětlení (Suburbanizace obce Bradlec, 2009).

#### **4.4 Vybavenost**

V obci Bradlec se nenachází žádný obchod s potravinami ani základní škola. Místní obyvatelé tak dojíždějí na nákupy do obchodů a obchodních center v Mladé Boleslavi. Ve starší části obce se vyskytuje pohostinství, které nově příchozí občané využívají jen zřídka. Jako další je v obci sportovní areál s nedávno vybudovaným zázemím a penzionem. V obci Bradlec se v roce 2009 realizovala výstavba mateřské školy díky podpoře dotací z fondů Evropské unie prostřednictvím ROP Střední Čechy. V červnu 2009 bylo obcí vyhlášeno výběrové řízení na její provozování. Nedaleko od mateřské školy se nachází dětské hřiště. V okolí mateřské školy se plánuje výstavba nového centra obce, jelikož se v obci nenachází náves. V lokalitě nového centra obce také mají vzniknout prostory vhodné pro zázemí základních služeb a prostory s obytnou funkcí. Tato výstavba nového centra byla nabízena investorům, kteří však plánovali výstavbu pětipatrových obytných domů. Zástupci a místní obyvatelé obce tento návrh investorů zamítli a v dnešní době je pozemek bez výstavby (Suburbanizace obce Bradlec, 2009).

#### **4.5 Sociální podmínky**

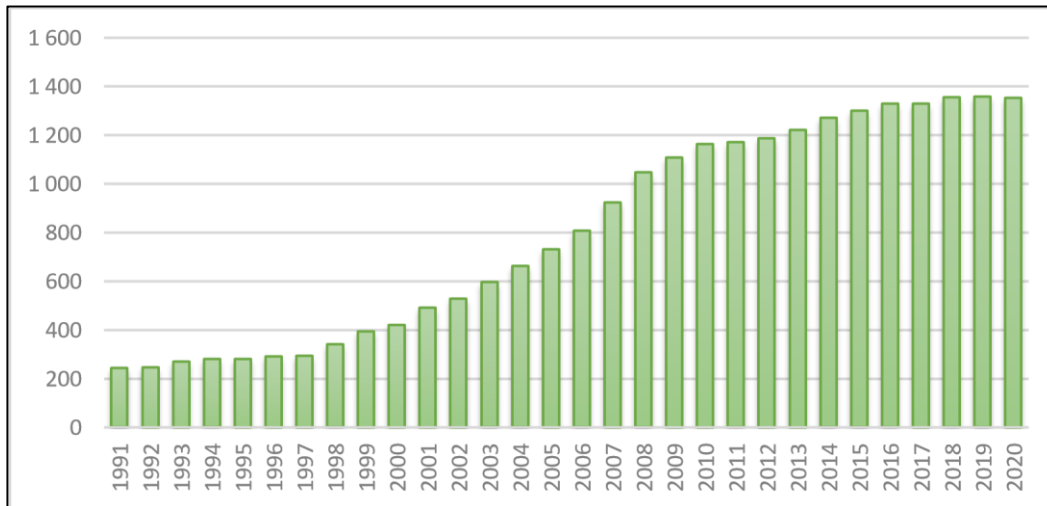
Mezi místními obyvateli nebylo zaznamenáno žádné sociální napětí. Většina zdejších občanů má negativní pohled na výstavbu dalších rodinných domů. Obyvatelé by měli stejný přístup k výstavbě vícepodlažních domů v naplánovaném centru obce a také k jiným výstavbám

architektonicky nenavazujícím na přítomnou podobu zástavby obce. Noví obyvatelé obce se moc často nevyčleňují a aktivně se zapojují do chodu obce. Toto je poznat na účasti při zasedáních zastupitelstva, nebo jsou také přímo členy vedení obce. Starší obyvatelé obce navštěvují novou zástavbu jen zřídka a nově příchozí obyvatelé nenavštěvují starší zástavbu. Tyto dvě skupiny obyvatel se moc často nestýkají a jejich vztah je převážně pasivní. S touto skutečností se však kontaktu převážná většina obyvatel nebrání. Místní občané mají možnost se stýkat na veřejných místech, jako jsou dětské hřiště, koupaliště a sportoviště. V obci Bradlec se pravidelně pořádají různé společenské akce. Jedná se o hasičské a myslivecké bály, dětské dny, masopustní průvod a čarodějnice. Tyto akce vznikají díky zásluze místních občanů a také spolkům. Samotná obec se v pořádání společenských akcí téměř neangažuje. Společenské kontakty většina obyvatel převzala z předchozích míst bydliště, nebo z pracovišť. V této obci se vyskytuje sdružení Bradlecký dráček, které pořádá dopolední a odpolední aktivity pro děti a mládež. Další uskupení je například sdružení myslivců, sbor dobrovolných hasičů, TJ Sokol Bradlec a kulturní komise obce. Obec Bradlec pro své občany často pořádá výlety do pražských divadel. Pro nejstarší obyvatele se zde nachází i klub důchodců (Suburbanizace obce Bradlec, 2009).

V obci Bradlec žije skupina lidí, která je spíše dobře sociálně situovaná, což je způsobeno polohou obce v blízkosti u města Mladá Boleslav. Nevyskytují se zde žádné problémy s odloučenými skupinami. Odvíjí se od toho nepatrně i vzdělání a je nutno poznamenat, že věkový průměr obyvatelstva se neustále snižuje, jelikož zde žije čím dál více rodin. Tato skutečnost naznačuje, že výskyt větších sociálních, či ekonomických problémů, se zde bude vyskytovat minimálně (Rozhovor se starostkou, 2022).



### Vývoj počtu obyvatelstva v obci Bradlec mezi lety 1991–2020:



(ČSÚ, 2020)

## 4.6 Doprava

Do obce vedou silnice 3. třídy. Ve vzdálenosti 2 km se táhnou silnice 1/38 Nymburk – Mladá Boleslav – Doksy – Jestřebí a silnice 2/610 Praha – Mladá Boleslav – Turnov. Železniční trať se v obci nenachází, a tudíž nejbližší železniční stanicí je Mladá Boleslav – Debř, která je na trati 070 z Prahy do Turnova. Velkou výhodou obce Bradlec je vedlejší město Mladá Boleslav. Díky tomu sem pravidelně a poměrně často zajíždějí autobusy městské hromadné dopravy. Ty jsou využívány dětmi dojíždějícími do Boleslavských škol a zaměstnanci pracujícími převážně ve firmě Škoda auto (Suburbanizace obce Bradlec, 2009).

## 4.7 Nezaměstnanost

Data z českého statistického úřadu nám ukazují, že k 1.1.2023 je míra nezaměstnanosti v obci Bradlec 1,3 %, což je méně než předchozí roky. Data zahrnují podíl nezaměstnaných osob v rozmezí 15–65 let. Pro porovnání míra nezaměstnanosti ve městě Mladá Boleslav je 2,5 %. Snižující se míra nezaměstnanosti v obci Bradlec je způsobena narůstajícím počtem obyvatel obce pracujících ve firmě Škoda auto (ČSÚ, rozhovor se starostkou, 2022).

## 4.8 Lokální zastupitelstvo obce

Složení obecního zastupitelstva obce se v průběhu minulých let značně změnilo a stále mění. Dříve byla převažující část zastupitelstva složena z místních obyvatel, kteří v obci již nějakou

delší dobu žijí. Nyní ze stávajícího složení nezůstal v zastupitelstvu nikdo z těchto obyvatel, kromě paní starostky Horákové. Tato obměna pochopitelně ovlivňuje rozhodování v rámci obce, jelikož v určitých věcech zaměřených na potřeby místního obyvatelstva nemají tito zastupitelé takový cit, jako měli místní členové obecního zastupitelstva, žijící v obci delší dobu. Obec Bradlec se postupem času přeměňuje z „klasické vesnice“ na příměstskou část. Osobně paní starostka z této proměny velkou radost nemá, ale jedná se o otázku názoru. Většina lidí se do této obce stěhuje právě kvůli „klasické vesnici“. Děje se to kvůli tomu, že obec je klidnějšího charakteru a nepočítá se zde s příliš velkou zahuštěností. Místní obyvatelé oceňují prostor a přírodu kolem sebe. Právě v tomhle směru, se pohled a názor místního zastupitelstva obce změnil. Většinou šlo kandidátům o vybudování základní infrastruktury, jelikož se zde dříve nenacházela. Ta díky novým výstavbám prosperuje i ve staré části obce. V tomto směru zastupitelstvo vždy drželo při sobě a hledělo převážně na veřejný zájem a na to, aby obec celkově prosperovala. Nedávno proběhla schůzka zastupitelstva se zpracovatelem územního plánu, protože se právě provádí malé, ale důležité změny. Zpracovatel územního plánu zdůrazňoval, že ve staré části obce Bradlec by se neměla zcela měnit a přetvářet vizuální stránka příměstských domů. Správně by zde měla být zachována původní autentičnost a struktura. V nových částech bude do budoucna možné doplnit modernější architekturu a mít v některých částech klidně i lokálně zahuštěnější výstavbu, ale pořád je důležité držet charakter obce. Všichni členové lokálního zastupitelstva jsou za tento přístup rádi, jelikož v dnešní době jsou tlaky vyvíjené developery opravdu velké, pozemky se zdražují, lidé shánějí bydlení, ale nemělo by se to dít na úkor trvalého znehodnocení obce (Rozhovor se starostkou, 2022).

## 5 Analýza volebních výsledků

### 5.1 Komunální volby 2006

Volby do zastupitelstva obce v roce 2006 se konaly 20. – 21.10.2006. V seznamu pro tento rok se nacházelo 535 voličů, ze kterých se 399 k volbám dostavilo. Volební účast tak tvořila 74,58 %. Volilo se 9 členů do zastupitelstva. Kandidovaly dohromady 3 navrhuující strany a v každé bylo 9 kandidátů, tudíž dohromady 27 osob. Jednalo se o Sdružení nezávislých obce Bradlec, Nezávislé kandidáty – Bradlec a Občanskou demokratickou stranu. Tato sdružení tvořilo dohromady 19 mužů a 8 žen. První zmíněné uskupení získalo 5 mandátů, druhé 3 mandáty a poslední 1 mandát. Občanská demokratická strana obsahovala 1 osobu s politickou příslušností ODS. Všichni ostatní členové všech kandidátních listin byli bez politické příslušnosti. Starostkou obce se tento rok stala členka Sdružení nezávislých obce Bradlec – Marie Horáková. Rozdělení přepočtených procent hlasů bylo 55,90 %, 28,14 %, 15,94 %. Ze všech kandidátních listin vlastnilo vysokoškolský titul 11 osob. Průměrný věk všech kandidátů byl 42 let. Nejmladším kandidátem se stal Tomáš Kristek – 24 let a nejstarší byl Jan Nepomucký – 65 let (ČSÚ, 2006).

Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2006:

Číslo	Kandidátní listina název	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
		abs.	v %				
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	1879	55,91%	9	3361	55,90%	5
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	946	28,15%	9	3361	28,14%	3
3	Občanská demokratická strana	536	15,95%	9	3361	15,94%	1

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Strana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	Mandát
		Příjmení, jméno					abs.	v %		
3	Občanská demokratická strana	3	Bobek Oldřich	56	ODS	BEZPP	68	12,68%	1	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	9	Brycl Pavel	38	NK	BEZPP	77	8,13%	6	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	7	Bunnik Martina Mgr.	26	NK	BEZPP	90	9,51%	4	
3	Občanská demokratická strana	8	Hejčman Miroslav Ing.	27	ODS	BEZPP	66	12,31%	4	
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	4	Hoferek Karel	59	NK	BEZPP	211	11,22%	4	*
3	Občanská demokratická strana	4	Horáček Václav	33	ODS	BEZPP	68	12,68%	2	
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	1	Horáková Marie	49	NK	BEZPP	262	15,94%	1	*
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	2	Chramosta Petr Ing.	52	NK	BEZPP	228	12,13%	2	*
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	8	Koutníková Renata	38	NK	BEZPP	98	10,35%	5	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	3	Kristek Tomáš	24	NK	BEZPP	111	11,73%	2	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	4	Křivánek Tomáš Ing.	40	NK	BEZPP	118	12,47%	3	*
3	Občanská demokratická strana	7	Kubín Josef	47	ODS	BEZPP	47	8,76%	7	
3	Občanská demokratická strana	6	Lenc Radan Ing.	47	ODS	BEZPP	54	10,07%	6	
3	Občanská demokratická strana	5	Mazánková Blanka Ing.	41	ODS	BEZPP	55	10,26%	5	
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	3	Moravec Ota	50	NK	BEZPP	196	10,43%	3	*
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	6	Náhlavský Miroslav	42	NK	BEZPP	215	11,44%	1	
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	7	Nechanický Petr Ing.	43	NK	BEZPP	210	11,17%	2	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	1	Nepomucký Jan Ing.	65	NK	BEZPP	126	13,31%	2	*
3	Občanská demokratická strana	9	Palovčík Jan	40	ODS	BEZPP	39	7,27%	8	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	5	Pilvovská Eva Ing.	46	NK	BEZPP	118	12,47%	1	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	2	Polášková Marcela	35	NK	BEZPP	130	13,74%	1	*
3	Občanská demokratická strana	1	Roudnická Jiřina Ing.	44	ODS	ODS	66	12,31%	3	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	6	Šímek Marcel	30	NK	BEZPP	78	8,24%	3	
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	8	Tluchoř Tomáš Ing.	45	NK	BEZPP	178	9,47%	3	
3	Občanská demokratická strana	2	Volf Zdeňek	47	ODS	BEZPP	73	13,61%	1	*
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	5	Vondřík Aleš	31	NK	BEZPP	194	10,32%	5	*
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	9	Zdárská Věra	51	NK	BEZPP	185	9,84%	4	

(ČSÚ, 2006)

## 5.2 Komunální volby 2010

V roce 2010 proběhly komunální volby v termínu 15. – 16.10.2010. Pro tento rok bylo v seznamu voličů zapsáno dohromady 752 osob. K volbám v součtu přišlo 520 z nich a volební účast tento rok byla 69,15 %. Tyto volby požadovaly 11 členů zastupitelstva. O tyto posty soupeřily tento rok 2 navrhující strany, dohromady s 22 kandidáty. První navrhovací stranou byli Nezávislí kandidáti obce Bradlec a druhou se stala TOP 09 a nezávislí kandidáti. Kandidující strana TOP 09 a nezávislí kandidáti měla ve svém osazenstvu 2 osoby s politickou příslušností TOP 09, jinak byli všichni bez politické příslušnosti. Rozdělení podle pohlaví bylo tento rok 19 mužů a 3 ženy. Nejvíce mandátů získalo sdružení Nezávislých kandidátů obce Bradlec, obsadilo 7 z 11 zmíněných mandátů. Druhá navrhující strana ukořistila 4 mandáty. Starostkou obce se znovu stala Marie Horáková z Nezávislých kandidátů obce Bradlec. Poměr hlasů toto hlasovací období byl 61,63 % a 38,36 %. Co se týče vysokoškolského vzdělání, titulem se pyšnilo 7 kandidátů. Průměrný věk kandidátů obou navrhujících stran činil dohromady 46 let. Nejmladší osobou těchto voleb byl Tomáš Kristek – 28 let, zatímco nejvyššího věku dosáhl Jiří Bím – 64 let (ČSÚ, 2010).

**Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2010:**

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
číslo	název	abs.	v %				
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	3062	61,63%	11	4968	61,63%	7
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	1906	38,37%	11	4968	38,36%	4

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Strana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	Mandát
		Příjmení, jméno					abs.	v %		
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	10	Bím Jiří	64	NK	BEZPP	152	7,97%	6	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	9	Hlaváč Pavel Ing.	50	NK	BEZPP	295	9,63%	2	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	8	Hoferek Karel	63	NK	BEZPP	249	8,13%	1	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	1	Horáková Marie	53	NK	BEZPP	447	14,59%	1	*
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	2	Chramosta Petr Ing.	56	NK	BEZPP	276	9,01%	2	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	8	Kamarád Petr	47	NK	BEZPP	160	8,39%	4	
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	6	Klavík Ondřej	39	NK	BEZPP	163	8,55%	2	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	5	Koutný Martin MUDr.	38	NK	BEZPP	296	9,66%	5	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	3	Kristek Tomáš	28	NK	BEZPP	200	10,49%	3	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	2	Křivánek Tomáš Ing.	44	NK	BEZPP	213	11,17%	2	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	5	Langer Radek MUDr.	37	NK	BEZPP	216	11,33%	1	*
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	7	Moravec Ota	54	NK	BEZPP	232	7,57%	7	*
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	6	Náhlovský Miroslav	46	NK	BEZPP	274	8,94%	6	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	4	Šimek Marcel	34	NK	BEZPP	173	9,07%	1	
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	1	Šimková Blanka	39	TOP 09	TOP 09	186	9,75%	4	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	7	Tichánek Libor	42	NK	BEZPP	149	7,81%	3	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	10	Tluchář Tomáš Ing.	49	NK	BEZPP	245	8,00%	3	
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	9	Valenta Miloš	39	TOP 09	TOP 09	165	8,65%	5	
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	11	Vojta Michal Ing.	45	NK	BEZPP	129	6,76%	7	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	11	Volf Zdeněk	51	NK	BEZPP	220	7,18%	4	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	3	Vondřík Aleš	35	NK	BEZPP	271	8,85%	3	*
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	4	Žďárská Věra	55	NK	BEZPP	257	8,39%	4	*

(ČSÚ, 2010)

### 5.3 Komunální volby 2014

V roce 2014 byly v obci uspořádány řádné komunální volby, které započaly 10.10.2014 a skončily 11.10.2014. Tento rok bylo v seznamu voličů celkem 855 osob, z nichž se k volbám dostavilo 399 osob. Účast u voleb, osob s právem volit, tudíž pro období 2014-2018 byla 46,9 %, což je výrazně méně než předchozí období. Dohromady kandidovalo 12 osob a volilo se 11 členů do zastupitelstva. O tento počet soupeřily 2 volební strany. Jednalo se o Nezávislé kandidáty obce Bradlec a o Stranu svobodných občanů, tudíž byli všichni, až na jediného člena Strany svobodných občanů, bez politické příslušnosti. Za Stranu svobodných občanů kandidoval pouze 1 člověk. Všech 11 mandátů obsadila první zmíněná volební strana, která u voleb získala 97,26 % platných hlasů a starostkou nadále zůstala Marie Horáková. Kandidát Jakub Chromec za Stranu svobodných občanů ukořistil 2,74 % hlasů. Z celkového počtu členů zvolených do obecního zastupitelstva vlastnily titul pouze 4 osoby. Průměrný věk všech kandidujících členů činil 44 let a bylo mezi nimi 9 mužů a 3 ženy. Úplně nejmladšími kandidáty se tento rok stali Jan Zemjánek a Adam Kandrát – 28 let, zatímco Věra Žďárská – 59 let, byla nejstarší (ČSÚ, 2014).

**Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2014:**

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
číslo	název	abs.	v %				
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	3376	97,26%	11	3471	97,26%	11
2	Strana svobodných občanů	95	2,74%	1	315,54	30,10%	0

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Strana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	Mandát
		Příjmení, jméno					abs.	v %		
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	9	Hlaváč Pavel Ing.	54	NK	BEZPP	312	9,24%	9	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	1	Horáková Marie	57	NK	BEZPP	329	9,74%	1	*
2	Strana svobodných občanů	1	Chromec Jakub	22	Svobodní	Svobodní	95	100,00%		
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	3	Koutný Martin MUDr.	42	NK	BEZPP	310	9,18%	3	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	8	Kandrát Adam	28	NK	BEZPP	307	9,09%	8	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	4	Náhlovský Miroslav	50	NK	BEZPP	308	9,12%	4	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	7	Pavlíková Marcela Mgr.	48	NK	BEZPP	306	9,06%	7	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	6	Pech Martin	42	NK	BEZPP	301	8,91%	6	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	10	Tluchoř Tomáš Ing.	53	NK	BEZPP	302	8,94%	10	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	2	Vondřík Aleš	39	NK	BEZPP	302	8,94%	2	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	5	Zemjánek Jan	28	NK	BEZPP	309	9,15%	5	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	11	Žďárská Věra	59	NK	BEZPP	290	8,59%	11	*

(ČSÚ, 2014)

## 5.4 Komunální volby 2018

V roce 2018 proběhly v obci Bradlec řádné komunální volby, které se konaly začátkem měsíce října, přesněji 05. - 06. 10. 2018. Volební účast osob s právem volit pro období mezi lety 2018-2022 tvořila 64,04 %. Do zastupitelstva obce se volilo 11 členů. Dohromady se zapsalo 901 voličů a z toho se jich 577 dostavilo k volbám. Mezi zastupitelstvo dané obce kandidovaly dohromady jen 2 volební strany, které dohromady čítaly 22 uchazečů. Všichni členové obou sdružení byli bez politické příslušnosti. Jednalo se o Občany pro Bradlec, kteří získali 4 mandáty a Nezávislé kandidáty obce Bradlec, ti získali mandátů 7. Starostka zůstala stejná jako předchozí roky – Marie Horáková z vítězného sdružení. Žádný z uchazečů však nebyl členem jakékoliv politické strany. Kandidovali tedy pouze nezávislí kandidáti a jejich sdružení. Poslední volební roky se na volebních listinách často vyskytují ti stejní jedinci, kteří již kandidovali dříve. Průměrný věk kandidátů v těchto volbách byl 45 let. Nejmladší z jedinců byl Adam Bulíř – 18 let a nejstarším kandidátem se stal Petr Chramosta – 64 let. V těchto volbách převažovali zejména kandidáti starší 40 let, ti získávají větší důvěru od voličů, nimiž jsou převážně starší občané obce (ČSÚ, 2018).

**Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2018:**

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
číslo	název	abs.	v %				
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	2216	38,35%	11	5779	38,34%	4
2	NK OBCE BRADLEC	3563	61,65%	11	5779	61,65%	7

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát	Věk	Navrh. Strana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno				abs.	v %			
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	9	Bulíř Adam	18	NK	BEZPP	184	8,30%	5	
2	NK OBCE BRADLEC	9	Grůša František	55	NK	BEZPP	312	8,75%	2	
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	11	Havlík Miroslav	59	NK	BEZPP	179	8,07%	7	
2	NK OBCE BRADLEC	10	Hlaváč Pavel Ing.	58	NK	BEZPP	334	9,37%	3	
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	4	Hněvkovský Jiří Ing.	51	NK	BEZPP	189	8,52%	4	*
2	NK OBCE BRADLEC	4	Hoffman Jan Ing.	43	NK	BEZPP	327	9,17%	4	*
2	NK OBCE BRADLEC	1	Horáková Marie	61	NK	BEZPP	364	10,21%	1	*
2	NK OBCE BRADLEC	11	Chramosta Petr Ing.	64	NK	BEZPP	316	8,86%	4	
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	8	Klavík Ondřej	47	NK	BEZPP	208	9,38%	4	
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	10	Koutníková Renata	50	NK	BEZPP	202	9,11%	6	
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	3	Křivánek Tomáš Ing.	52	NK	BEZPP	208	9,38%	3	*
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	6	Kvasnička Petr Mgr.	51	NK	BEZPP	196	8,84%	2	
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	2	Langer Radek Mudr.	45	NK	BEZPP	229	10,33%	1	*
2	NK OBCE BRADLEC	5	Náhlovský Michal	24	NK	BEZPP	332	9,31%	5	*
2	NK OBCE BRADLEC	3	Pavlíková Marcela Mgr.	52	NK	BEZPP	321	9,00%	3	*
2	NK OBCE BRADLEC	7	Pech Martin	46	NK	BEZPP	318	8,92%	7	*
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	1	Šínek Marcel	42	NK	BEZPP	212	9,56%	2	*
2	NK OBCE BRADLEC	6	Tyc Josef Bc.	40	NK	BEZPP	316	8,86%	6	*
2	NK OBCE BRADLEC	2	Vondřík Aleš Bc.	43	NK	BEZPP	312	8,75%	2	*
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	5	Zajíčková Ivana	46	NK	BEZPP	207	9,34%	1	
2	NK OBCE BRADLEC	8	Zemjánek Jan	32	NK	BEZPP	311	8,72%	1	
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	7	Zorkler Tomáš	42	NK	BEZPP	202	9,11%	3	

(ČSÚ, 2018)

### **5.4.1 Povolební jednání**

Na základě výsledků voleb v roce 2018 proběhlo vyjednávání se všemi zástupci druhé volební strany, kterým se podařilo do zastupitelstva dostat. Volební strana Nezávislých kandidátů obce Bradlec vyjednávala s protější stranou a uváděla své pohledy a navrhovala řešení daných problémů. Dále se projednávalo téma rozvoje obce a plnění volebních programů, které byly víceméně totožné. Vždy byl kladen velký důraz na zlepšení infrastruktury obce.

Vše, co bylo uvedeno na volebním programu sdružení Nezávislých kandidátů obce Bradlec, u voleb do obecního zastupitelstva v roce 2018, bylo postupně splněno a dokončeno. Dokončila se stavba nového sběrného dvora a podzemních kontejnerů. Výstavba nového osvětlení byla také zhotovena. Během povolebního jednání se dokončily i rozdělané pěší zóny a chodníky. Byla provedena oprava starých budov a místní hospody. Místnímu zastupitelstvu obce se také podařilo udržet cenu vodného a stočného na přijatelné úrovni, dále byl kladen velký důraz na udržení chodu mateřské školy a místního klubu důchodců. Základní potřeby místních obyvatel byly pečlivě naplňovány a rozvoji, ve staré i nové části obce Bradlec, se dařilo. Volební strana Nezávislí kandidáti obce Bradlec měla na rozvoji obce značné zásluhy. To se jí podařilo díky zodpovědnému přístupu k zacházení s majetkem obce a místním rozpočtem. Tato volební strana se také postarala o to, aby zadluženost obce nebyla rapidně navyšována (Rozhovor se starostkou, 2022).

## **5.5 Komunální volby 2022**

Komunální volby se tento rok konaly 23.-24.9.2022. V seznamu voličů tentokrát bylo 960 osob, z nichž k volbám do zastupitelstva přišlo 560 voličů. Procentuální volební účast činila 58,33 %. Stejně jako pro předchozí období se volilo 11 členů zastupitelstva. O tento omezený počet míst v zastupitelstvu se ucházely 2 navrhující strany dohromady s 22 uchazeči. První kandidující stranou byli Bradlečáci a druhou Nezávislí kandidáti obce Bradlec. Bradlečáci ukořistili 5 mandátů a Nezávislí kandidáti obce Bradlec 6 mandátů. Jediný člen s politickou příslušností byla Jana Valentová ze sdružení Bradlečáci, která se hlásila k TOP 09. Tento rok se po dlouhém období změnila starostka obce Bradlec. Marii Horákovou nahradila Ilona Grůšová. Obě ženy kandidovaly na stejné kandidátní listině. Co se týče vysokoškolského

vzdělání, tento rok kandidovalo 10 osob s titulem a průměrný věk všech kandidátů byl 48 let. Z obou kandidátních listin byl nejmladší Michal Náhlovský – 28 let, naopak nejstaršími se stali Marie Horáková a Jaroslav Vlk – 65 let (ČSÚ, 2022).

### Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2022:

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
číslo	název	abs.	v %				
1	Bradlečáci	2425	44,14%	11	5494	44,13%	5
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	3069	55,86%	11	5494	55,86%	6

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Strana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	Mandát
		Příjmení, jméno					abs.	v %		
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	8	Brož Petr	46	NK	BEZPP	247	8,04%	2	
1	Bradlečáci	6	Fiedler Milan Ing.	56	NK	BEZPP	224	9,23%	1	
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	1	Grůšová Ilona Ing.	52	NK	BEZPP	286	9,31%	2	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	2	Horáková Marie	65	NK	BEZPP	336	10,94%	1	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	6	Hrabánková Marie MUDr.	39	NK	BEZPP	296	9,64%	6	*
1	Bradlečáci	7	Hradiská Kristina	43	NK	BEZPP	198	8,16%	2	
1	Bradlečáci	10	Koutníková Renata	54	NK	BEZPP	216	8,90%	5	
1	Bradlečáci	5	Křivánek Tomáš Ing.	56	NK	BEZPP	226	9,31%	5	*
1	Bradlečáci	4	Langer Radek MUDr.	49	NK	BEZPP	249	10,26%	1	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	9	Liška Radek Ing.	39	NK	BEZPP	265	8,63%	3	
1	Bradlečáci	1	Náhlovský Michal	28	NK	BEZPP	232	9,56%	3	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	7	Pavliková Marcela Mgr.	56	NK	BEZPP	289	9,41%	1	
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	4	Pech Martin	50	NK	BEZPP	276	8,99%	4	*
1	Bradlečáci	2	Šimek Marcel	46	NK	BEZPP	243	10,02%	2	*
1	Bradlečáci	11	Šolcová Lucie	45	NK	BEZPP	180	7,42%	6	
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	11	Tyc Josef Bc.	43	NK	BEZPP	246	8,01%	5	
1	Bradlečáci	3	Valentová Jana	40	TOP 09	TOP 09	208	8,57%	4	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	5	Vlk Jaroslav Ing.	65	NK	BEZPP	280	9,12%	5	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	3	Vondřík Aleš Bc.	47	NK	BEZPP	290	9,44%	3	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	10	Wertheimer Patrik	52	NK	BEZPP	258	8,40%	4	
1	Bradlečáci	9	Zajíčková Ivana	50	NK	BEZPP	238	9,81%	4	
1	Bradlečáci	8	Zemjánek Jan	35	NK	BEZPP	211	8,70%	3	

(ČSÚ, 2022)

## 5.6 Vývoj politického stranictví

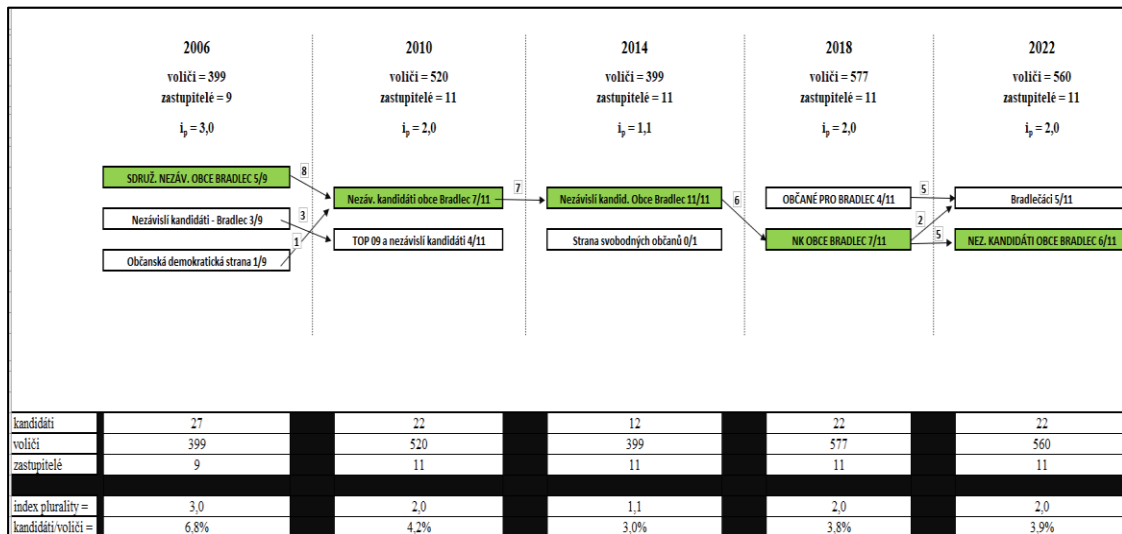
V této podkapitole se chci věnovat samotnému vývoji stranického systému v obci Bradlec. Vytvořené schéma zahrnuje přesuny jednotlivých kandidátů v letech 2006–2022. Dané volební období vyobrazuje počet zastupitelů, voličů, vypočítaný index plurality a kandidátní listiny. U každé navrhuje strany se nachází počet získaných mandátů z celkového počtu kandidátů. Samotné šipky znázorňují přesuny kandidátů do dalších volebních období a jejich počet (ČSÚ).

Již jsem zmínil index plurality (ip). Tento index použil ve své disertační práci Ing. Václav Bubeníček, Ph.D. Index nám sděluje počet kandidátů na 1 mandát a pokud je hodnota indexu vyšší než 1 (počet kandidátů je vyšší, než počet zvolených zastupitelů), tak je stranický systém pluralitní (Bubeníček, 2010).



Na uvedeném schématu můžeme vidět, že v roce 2006 kandidovaly 3 navrhuující strany, následující období se vždy jednalo pouze o 2 strany. Index plurality byl v tomto roce 3 a byl nejvyšší za všechny sledované období. V roce 2006 se volilo 9 zastupitelů a následující roky již vždy 11. Mezi lety 2006-2010 se dohromady přesunulo 12 osob do následujících 2 kandidátních stran. Občanskou demokratickou stranu v roce 2010 nahradila TOP 09 a nezávislí kandidáti, kde pouze 2 osoby měly tuto politickou příslušnost. Kvůli snížení počtu kandidátních listin se tento rok snížil index plurality na 2. V letech 2006 i 2010 jsou indexy vyšší než 1, tudíž je možné stranický systém označit jako pluralitní. V roce 2014, stejně jako předchozí volební rok, kandidovalo sdružení Nezávislí kandidáti obce Bradlec. Druhou kandidátní listinu vytvořilo nové kandidující seskupení Strana svobodných občanů. Zde se nacházela pouze 1 osoba. Všech 11 mandátů získali Nezávislí kandidáti obce Bradlec a index plurality oproti předchozímu období klesl na hodnotu 1,1. Z této navrhuující strany 6 osob kandidovalo na zastupitelská místa i v roce 2018 pod stejným názvem. Druhá kandidátní listina nesla název Občané pro Bradlec. Tento rok získali Občané pro Bradlec 4 mandáty a Nezávislí kandidáti obce Bradlec mandátů 7. Index plurality vzrostl na hodnotu 2 z důvodu vyššího počtu členů na kandidátní listině. Pro volební rok 2022 byly zapsány znovu 2 kandidátní listiny – Bradlečáci a znovu Nezávislí kandidáti obce Bradlec. Do prvního uskupení se z roku 2018 přesunulo 5 osob z Občanů pro Bradlec a 2 členové z Nezávislých kandidátů obce Bradlec. Jako Nezávislí kandidáti obce Bradlec tento rok pokračovalo 5 kandidátů z roku 2018. Počet volených zastupitelů byl stále 11 a počet členů na kandidátní listině stále 22, tudíž index plurality zůstal neměnný. Co se týče sledovaného období 2006-2022, tak počet voličů stále narůstal. V roce 2006 se zúčastnilo voleb 399 osob a v roce 2022 se počet vyšplhal na 560. Každý volební rok nejvíce zastupitelských křesel obsadilo konzistentní uskupení Nezávislých kandidátů obce Bradlec. Z této kandidátní listiny se Marie Horáková a Aleš Vondrlík jako jediní zúčastnili všech volebních let. Všechny roky 2006-2022 byly pluralitní (ČSÚ).

## Schéma kontinuity kandidatury:



(Vlastní zpracování dat dle volby.cz)

## 5.7 Konfliktní linie a faktory ovlivňující lokální politické procesy

V této obci se lehké soupeření jednotlivých stran objevovalo především před komunálními volbami. Jednotlivé strany prezentovaly vlastní volební programy a docházelo k prosazování odlišných, nebo také stejných zájmů, avšak jinými způsoby. Po volbách do obecního zastupitelstva neshody vznikaly jen zřídka ohledně dlouhodobých témat. Co se týče spolupráce v komunální politice po volbách, zde se neshody příliš nevyskytovaly. Při průběhu konsensu zde probíhaly různé formy kooperace a místním občanům záleželo na veřejném chodu obce. Ze všech zpracovaných informací ohledně vztahů mezi politickými aktéry je možné vyvodit, že to nevypadá, že by se zde nacházela jakákoliv konfliktní linie a obec Bradlec bych tím pádem zařadil, dle typologie lokálních modelů demokracie, do konsensuálního modelu C. V místní obci docházelo k lehkým rozepřím mezi déle žijícími občany v Bradleci a nově příchozími obyvateli. Hlavním důvodem byly hlavně odlišné zájmy, představy a odlišnosti v kulturní a politické vyspělosti. Obyvatelé, kteří již v obci žili déle byli zastánci zachování klasického charakteru, co se týče vzhledu a fungování obce. Občané, kteří zde tak dlouho nežili, usilovali o inovaci vizáže Bradlece a přidávání nových prvků. Tím je myšlený přírůstek nových zábavních lokalit a estetických vzhledových změn. Obyvatelé déle osídlující obec Bradlec byly tedy voliči nezávislých kandidátů, kteří v obci

již dlouhou dobu žijí a usilují o zachování původního charakteru, vzhledu a fungování obce. Nově příchozí místní občané odevzdávali své hlasy u voleb do zastupitelstva obce převážně jednotlivcům nezávislých kandidátů, kteří už ve volebním programu zmiňovali a nastiňovali plány pro změny fungování obce Bradlec a inovaci do modernější podoby.

Jak již bylo zmíněno, v obci Bradlec poslední léta probíhá velký rozmach výstavby nových rodinných a bytových domů. Také lze říct, že je zde nedostatečná občanská vybavenost, jelikož se zde nenachází žádné obchody ani základní škola. Mateřská škola byla také vybudována nedávno a příliš mnoho kulturních budov, aktivit a prostředků se zde nalézt nedá. Celkově se jedná zejména o rezidentní lokality a velký stupeň automobilizace. To je dáno automobilovou společností Škoda auto, nacházející se v Mladé Boleslavi a větší kupní silou obyvatel Mladé Boleslavi. Tyto faktory přináší problémy s provozem a dopravou lidí do zaměstnání (Rozhovor se starostkou, 2022).

## **5.8 Charakter politického prostředí**

Obec Bradlec má kolem 1400 obyvatel. V drtivé většině případů zde kandidovali pouze nezávislí kandidáti a jejich sdružení. V letech 2006, 2010 a 2014 se na kandidátní listině vyskytovala vždy 1 politická strana. Převážná většina členů těchto politických stran byla však bez politické příslušnosti a členové kandidovali pouze pod záštitou politické strany na spolkové bázi. Volbám tak všechny roky vládli nezávislí kandidáti. Fungování samotného zastupitelstva se dá přirovnat ke kooperaci. Náznaky koalic se zde vyskytovaly pouze před volbami a většinou byly založeny na vztazích, které neměly politický charakter. Kandidáti komunálních voleb nedisponovali žádnou specifickou uspořádanou ideologií a politické vztahy mezi nimi stály na osobních zájmech. Celý charakter politického prostředí působí nesoutěžícím dojmem a v převážné většině případů se všechny jednotlivé kandidátní listiny navzájem podporovaly (Jüptner, 2004).

## 6 Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce byla charakteristika místní samosprávy v obci Bradlec a zjištění faktorů, které ovlivňují formování orgánů místní politiky. Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou, ve které je zároveň obsažena část analytická.

První teoretická část zahrnuje charakteristiku související s tématem. Definovaly se zde pojmy jako orgány obce, obecní volby, vývoj a průběh volebního systému, lokální politické stranictví. Poslední podkapitoly obsahují typologii lokálních modelů demokracie a komunální koalice a politické modely. Praktická část byla zaměřena na samotnou obec Bradlec. Zde, ke splnění dílčího cíle, byly použity sociálně ekonomické a demografické faktory, které v obci působí. Na začátku praktické části jsou uvedeny informace o obci, které se týkají historie, výstavby, vybavenosti, sociálních podmínek, dopravy, nezaměstnanosti a lokálního zastupitelstva obce. Obec se nachází vedle města Mladá Boleslav, což dává místním obyvatelům mnoho možností, co se týče pracovních pozic a vzdělání. Z pohledu do minulosti si můžeme všimnout nárůstu počtu obyvatel, což je důsledkem výstavby nových rodinných domů v obci. Dále se zde nacházejí mírné rozpory mezi starousedlíky a nově příchozími obyvateli, což je způsobováno odlišnými zájmy. Všechny tyto faktory mají určitý podíl na formování orgánů v místní samosprávě obce Bradlec.

Stěžejní část bakalářské práce je analyzování volebních let od roku 2006 až do roku 2022. Zde je věnována značná pozornost kandidátním listinám v jednotlivých volebních letech a identifikace místních politických aktérů. V této části je také aplikována kontinuita kandidatury obce Bradlec. Charakterizován je zde i vývoj politického stranictví, povolební jednání, konfliktní linie a politické prostředí. Hlavní zdroje k vytvoření této části byly webové stránky českého statistického úřadu, portál volby.cz a rozhovor se starostkou místní obce.

Praktická část potvrdila Jüptnerovu teorii koalic v obcích do 1700 obyvatel, která specifikuje kandidaturu hlavně nezávislých kandidátů ve formě jednotlivců, sdružení a nezávislých kandidátních stran. Fungování místního zastupitelstva se dá přirovnat ke kooperaci a celkové politické vztahy stojí na osobních vztazích. Celkový charakter politického prostředí působí nesoutěžícím dojmem. Obec bych dle výše uvedených charakteristik zařadil do konsensuálního modelu C. Místní obyvatelé fungují jako jeden celek a místní politický

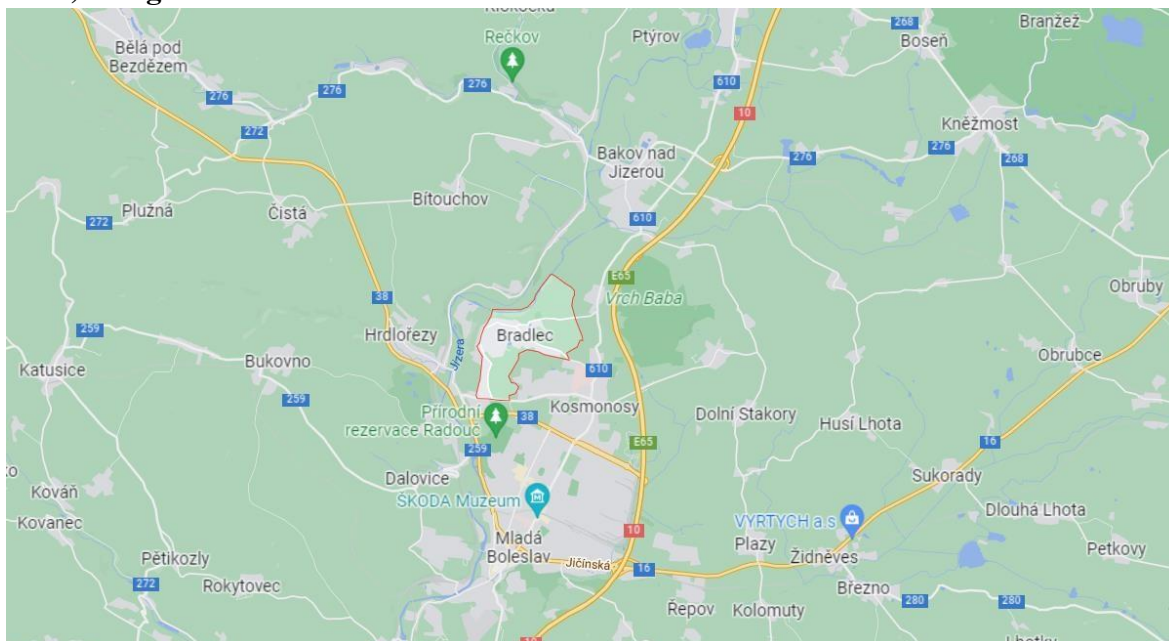
system probíhá stylem kandidát-volič. Toto je také faktor ovlivňující formování orgánů místní samosprávy.

Co se týče samotné obce Bradlec, tak díky identifikaci sociálně ekonomických a demografických aspektů, můžeme prohlásit, že se jedná o průměrnou obec. Společným cílem politických aktérů a voličů je hlavně snaha o lepší život a celkový rozvoj obce. V roce 2006 kandidovaly 3 seskupení a následující volební období vždy pouze 2. Potvrzuje se, že volební účast má rostoucí tendenci, což je způsobeno výstavbou nových rodinných domů a rostoucím příbytkem obyvatelstva. Zvláště mezi roky 2014 a 2018 byl nárůst obyvatel a občanů u voleb rapidní. Díky pohledu do minulosti na výsledky a údaje komunálních voleb v obci Bradlec můžeme očekávat stále narůstající volební účast. Politické strany se zde v minulých letech nacházely, ale většinou šlo o nezávislé kandidáty, kteří kandidovali pouze pod záštitou politické strany. Místní lidé v zastupitelstvu obce, kteří již v obci delší dobu žili, byli postupně nahrazováni nově nastěhovanými občany, kterým v určité míře nezáleží na zachování autentičnosti a charakteru obce Bradlec.

## 7 Přílohy

### Fotografie:

#### 1) Geografické zasazení obce Bradlec:



Zdroj:

<https://www.google.com/maps/place/293+06+Bradlec,+%C4%8Cesko/@50.451089,14.918219,11z/data=!4m5!3m4!1s0x470954166ae09cdd:0x400af0f6614c780!8m2!3d50.451352!4d14.9101927?hl=cs-CZ>

## Tabulky:

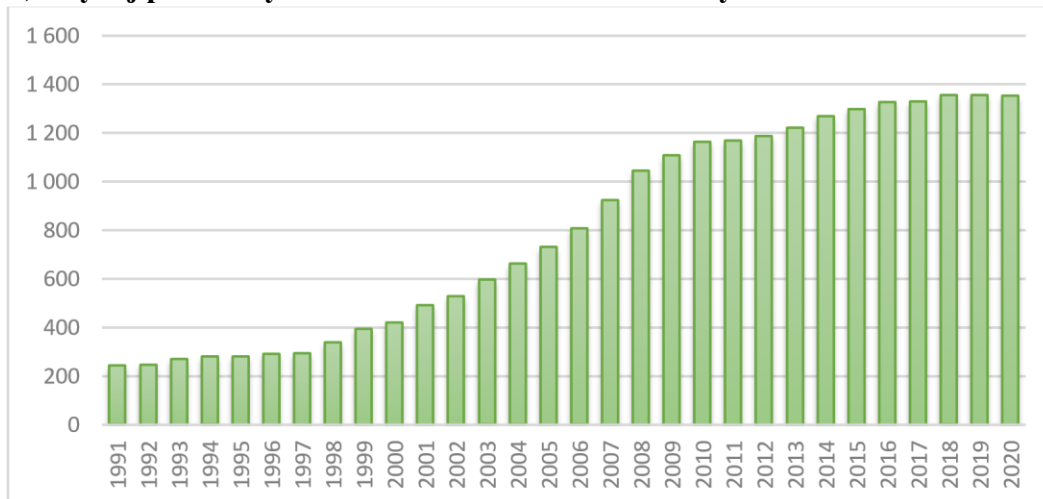
### 1) Zákonné vymezení velikosti zastupitelstva podle počtu obyvatel:

1990–1994		1994–2001		od 2001	
počet obyvatel	počet zastupitelů	počet obyvatel	počet zastupitelů	počet obyvatel	počet zastupitelů
		do 500	5–9	do 500	5–15 <sup>4</sup>
do 3 000	7–15	501–3 000	7–15	501–3 000	7–15
3 001–20 000	15–30	3 001–10 000	11–25	3 001–10 000	11–25
20 001–50 000	25–40	10 001–50 000	15–35	10 001–50 000	15–35
nad 50 000	35–50	50 001–150 000	25–45	50 001–150 000	25–45
statutární města	50–70	nad 150 000	35–55	nad 150 000	35v55
Praha	70–80	Praha	70–80	Praha	55–70

Zdroj:

(Zákon č. 367/1990 Sb., 152/1994 Sb., 128/2000 Sb., 131/2000 Sb.)

## 2) Vývoj počtu obyvatelstva v obci Bradlec mezi lety 1991–2020



Zdroj:

<https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr,2020>



### 3) Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2014:

Počet volených členů zastupitelstva	Počet volebních obvodů	Okresy			Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasy
		celkem	zpr.	v %					
11	1	1	1	100,00	855	401	46,90	399	3 471

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů	Podíly hlasů
číslo	název	abs.	v %					
<u>1</u>	Nezávislí kandid. obce Bradlec	3 376	97,26	11	3 471,00	97,26	11	<u>X</u>
<u>2</u>	Strana svobodných občanů	95	2,74	1	315,54	30,10	0	<u>X</u>

Zdroj:

<https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv1111?xjazyk=CZ&xid=0&xdz=1&xnumnuts=2107&xobec=570788&xstat=0&xvyber=0>

#### 4) Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2006:

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
číslo	název	abs.	v %				
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	1879	55,91%	9	3361	55,90%	5
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	946	28,15%	9	3361	28,14%	3
3	Občanská demokratická strana	536	15,95%	9	3361	15,94%	1

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. Strana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	Mandát
		Příjmení, jméno					abs.	v %		
3	Občanská demokratická strana	3	Bobek Oldřich	56	ODS	BEZPP	68	12,68%	1	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	9	Brycí Pavel	38	NK	BEZPP	77	8,13%	6	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	7	Bunnik Martina Mgr.	26	NK	BEZPP	90	9,51%	4	
3	Občanská demokratická strana	8	Hejzman Miroslav Ing.	27	ODS	BEZPP	66	12,31%	4	
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	4	Hoferek Karel	59	NK	BEZPP	211	11,22%	4	*
3	Občanská demokratická strana	4	Horáček Václav	33	ODS	BEZPP	68	12,68%	2	
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	1	Horáková Marie	49	NK	BEZPP	262	13,94%	1	*
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	2	Chramosta Petr Ing.	52	NK	BEZPP	229	12,13%	2	*
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	8	Koutníková Renata	38	NK	BEZPP	98	10,35%	5	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	3	Křístek Tomáš	24	NK	BEZPP	111	11,73%	2	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	4	Křivánek Tomáš Ing.	40	NK	BEZPP	118	12,47%	3	*
3	Občanská demokratická strana	7	Kubín Josef	47	ODS	BEZPP	47	8,76%	7	
3	Občanská demokratická strana	6	Lenc Radan Ing.	47	ODS	BEZPP	54	10,07%	6	
3	Občanská demokratická strana	5	Mazánková Blanka Ing.	41	ODS	BEZPP	55	10,26%	5	
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	3	Moravec Ota	50	NK	BEZPP	196	10,43%	3	*
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	6	Náhlavský Miroslav	42	NK	BEZPP	215	11,44%	1	
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	7	Nechanický Petr Ing.	43	NK	BEZPP	210	11,17%	2	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	1	Nepomucký Jan Ing.	65	NK	BEZPP	126	13,31%	2	*
3	Občanská demokratická strana	9	Palovčík Jan	40	ODS	BEZPP	39	7,27%	8	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	5	Pilvusková Eva Ing.	46	NK	BEZPP	118	12,47%	1	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	2	Polášková Marcela	35	NK	BEZPP	130	13,74%	1	*
3	Občanská demokratická strana	1	Roudnická Jiřina Ing.	44	ODS	ODS	66	12,31%	3	
2	Nezávislí kandidáti - Bradlec	6	Šimek Marcel	30	NK	BEZPP	78	8,24%	3	
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	8	Tluchoř Tomáš Ing.	45	NK	BEZPP	178	9,47%	3	
3	Občanská demokratická strana	2	Volf Zdeňek	47	ODS	BEZPP	73	13,61%	1	*
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	5	Vondřík Aleš	31	NK	BEZPP	194	10,32%	5	*
1	SDRUŽ. NEZÁV. OBCE BRADLEC	9	Žďárská Věra	51	NK	BEZPP	185	9,84%	4	

Zdroj:

<https://www.volby.cz/pls/kv2006/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=11&xdz=1&xnumnuts=2107&xobec=570788&xstrana=0>

## 5) Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2010:

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
číslo	název	abs.	v %				
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	3062	61,63%	11	4968	61,63%	7
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	1906	38,37%	11	4968	38,36%	4

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát	Věk	Navrh. Strana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno				abs.	v %			
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	10	Bím Jiří	64	NK	BEZPP	152	7,97%	6	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	9	Hlaváč Pavel Ing.	50	NK	BEZPP	295	9,63%	2	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	8	Hoferek Karel	63	NK	BEZPP	249	8,13%	1	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	1	Horáková Marie	53	NK	BEZPP	447	14,59%	1	*
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	2	Chramosta Petr Ing.	56	NK	BEZPP	276	9,01%	2	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	8	Kamarád Petr	47	NK	BEZPP	160	8,39%	4	
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	6	Klavík Ondřej	39	NK	BEZPP	163	8,55%	2	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	5	Koutný Martin MUDr.	38	NK	BEZPP	296	9,66%	5	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	3	Kristek Tomáš	28	NK	BEZPP	200	10,49%	3	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	2	Křivánek Tomáš Ing.	44	NK	BEZPP	213	11,17%	2	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	5	Langer Radek MUDr.	37	NK	BEZPP	216	11,33%	1	*
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	7	Moravec Ota	54	NK	BEZPP	232	7,57%	7	*
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	6	Náhlovský Miroslav	46	NK	BEZPP	274	8,94%	6	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	4	Šimek Marcel	34	NK	BEZPP	173	9,07%	1	
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	1	Šimková Blanka	39	TOP 09	TOP 09	186	9,75%	4	*
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	7	Tichánek Libor	42	NK	BEZPP	149	7,81%	3	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	10	Tluchoř Tomáš Ing.	49	NK	BEZPP	245	8,00%	3	
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	9	Valenta Miloš	39	TOP 09	TOP 09	165	8,65%	5	
2	TOP 09 a nezávislí kandidáti	11	Vojta Michal Ing.	45	NK	BEZPP	129	6,76%	7	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	11	Volf Zdeněk	51	NK	BEZPP	220	7,18%	4	
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	3	Vondřík Aleš	35	NK	BEZPP	271	8,85%	3	*
1	Nezáv. kandidáti obce Bradlec	4	Žďárská Věra	55	NK	BEZPP	257	8,39%	4	*

Zdroj:

<https://www.volby.cz/pls/kv2010/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=11&xdz=1&xnumnuts=2107&xobec=570788&xstrana=0>

## 6) Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2014:

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů			
číslo	název	abs.	v %							
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	3376	97,26%	11	3471	97,26%	11			
2	Strana svobodných občanů	95	2,74%	1	315,54	30,10%	0			
Kandidátní listina		Poř. číslo	Kandidát Příjmení, jméno	Věk	Navrh. Strana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	Mandát
							abs.	v %		
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	9	Hlaváč Pavel Ing.	54	NK	BEZPP	312	9,24%	9	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	1	Horáková Marie	57	NK	BEZPP	329	9,74%	1	*
2	Strana svobodných občanů	1	Chromec Jakub	22	Svobodní	Svobodní	95	100,00%		
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	3	Koutný Martin MUDr.	42	NK	BEZPP	310	9,18%	3	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	8	Kundrát Adam	28	NK	BEZPP	307	9,09%	8	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	4	Náhlovský Miroslav	50	NK	BEZPP	308	9,12%	4	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	7	Pavlíková Marcela Mgr.	48	NK	BEZPP	306	9,06%	7	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	6	Pech Martin	42	NK	BEZPP	301	8,91%	6	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	10	Tluchoř Tomáš Ing.	53	NK	BEZPP	302	8,94%	10	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	2	Vondřík Aleš	39	NK	BEZPP	302	8,94%	2	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	5	Zemjánek Jan	28	NK	BEZPP	309	9,15%	5	*
1	Nezávislí kandid. Obce Bradlec	11	Žďárská Věra	59	NK	BEZPP	290	8,59%	11	*

Zdroj:

<https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=11&xdz=1&xnumnuts=2107&xobec=570788&xstrana=0>

## 7) Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2018:

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
číslo	název	abs.	v %				
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	2216	38,35%	11	5779	38,34%	4
2	NK OBCE BRADLEC	3563	61,65%	11	5779	61,65%	7

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát	Věk	Navrh. Strana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	Mandát
		Příjmení, jméno				abs.	v %		
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	9	Bulif Adam	18	NK	BEZPP	184	8,30%	5
2	NK OBCE BRADLEC	9	Grůša František	55	NK	BEZPP	312	8,75%	2
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	11	Havlík Miroslav	59	NK	BEZPP	179	8,07%	7
2	NK OBCE BRADLEC	10	Hlaváč Pavel Ing.	58	NK	BEZPP	334	9,37%	3
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	4	Hněvkovský Jiří Ing.	51	NK	BEZPP	189	8,52%	4
2	NK OBCE BRADLEC	4	Hoffman Jan Ing.	43	NK	BEZPP	327	9,17%	4
2	NK OBCE BRADLEC	1	Horáková Marie	61	NK	BEZPP	364	10,21%	1
2	NK OBCE BRADLEC	11	Chramosta Petr Ing.	64	NK	BEZPP	316	8,86%	4
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	8	Klavík Ondřej	47	NK	BEZPP	208	9,38%	4
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	10	Koutníková Renata	50	NK	BEZPP	202	9,11%	6
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	3	Křivánek Tomáš Ing.	52	NK	BEZPP	208	9,38%	3
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	6	Kvasnička Petr Mgr.	51	NK	BEZPP	196	8,84%	2
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	2	Langer Radek Mudr.	45	NK	BEZPP	229	10,33%	1
2	NK OBCE BRADLEC	5	Náhlavský Michal	24	NK	BEZPP	332	9,31%	5
2	NK OBCE BRADLEC	3	Pavliková Marcela Mgr.	52	NK	BEZPP	321	9,00%	3
2	NK OBCE BRADLEC	7	Pech Martin	46	NK	BEZPP	318	8,92%	7
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	1	Šínek Marcel	42	NK	BEZPP	212	9,56%	2
2	NK OBCE BRADLEC	6	Tyc Josef Bc.	40	NK	BEZPP	316	8,86%	6
2	NK OBCE BRADLEC	2	Vondřík Aleš Bc.	43	NK	BEZPP	312	8,75%	2
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	5	Zajíčková Ivana	46	NK	BEZPP	207	9,34%	1
2	NK OBCE BRADLEC	8	Zemjánek Jan	32	NK	BEZPP	311	8,72%	1
1	OBČANÉ PRO BRADLEC	7	Zorkler Tomáš	42	NK	BEZPP	202	9,11%	3

Zdroj:

<https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=11&xdz=1&xnumnuts=2107&xobec=570788&xstrana=0>

## 8) Tabulka o přehledu výsledků voleb v roce 2022:

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtený základ dle počtu kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
číslo	název	abs.	v %				
1	Bradlečáci	2425	44,14%	11	5494	44,13%	5
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	3069	55,86%	11	5494	55,86%	6

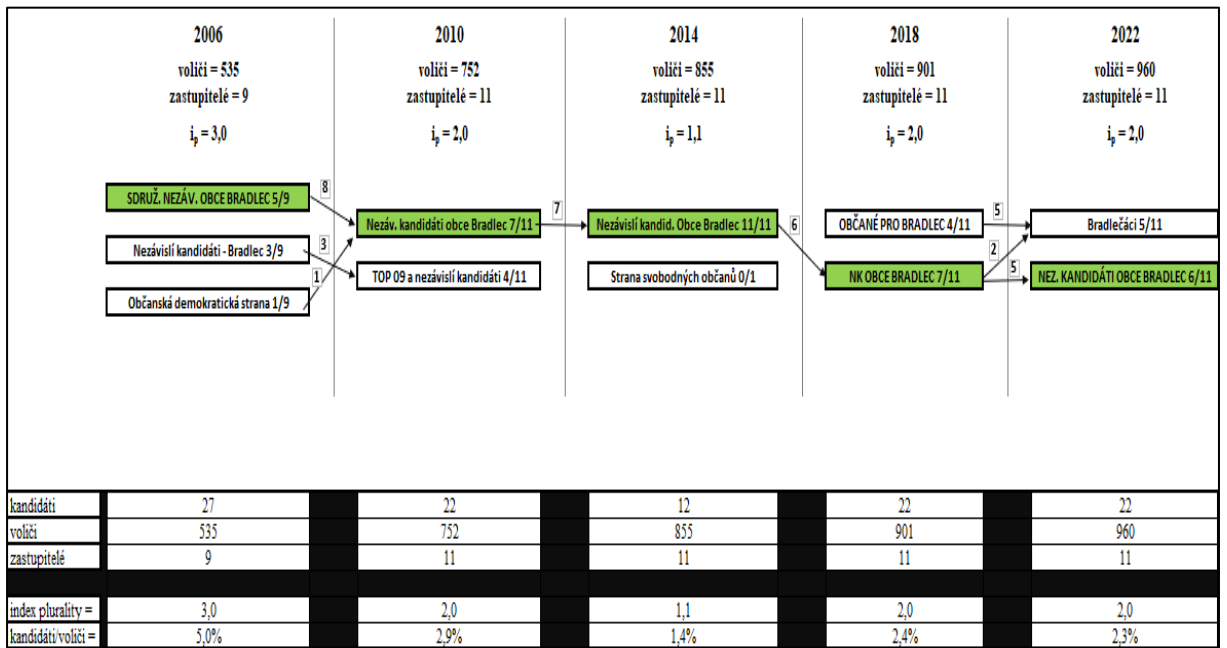
  

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát	Věk	Navrh. Strana	Polit. příslušnost	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno				abs.	v %			
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	8	Brož Petr	46	NK	BEZPP	247	8,04%	2	
1	Bradlečáci	6	Fiedler Milan Ing.	56	NK	BEZPP	224	9,23%	1	
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	1	Grůšová Ilona Ing.	52	NK	BEZPP	286	9,31%	2	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	2	Horáková Marie	65	NK	BEZPP	336	10,94%	1	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	6	Hrabanková Marie MUDr.	39	NK	BEZPP	296	9,64%	6	*
1	Bradlečáci	7	Hradiská Kristina	43	NK	BEZPP	198	8,16%	2	
1	Bradlečáci	10	Koutníková Renata	54	NK	BEZPP	216	8,90%	5	
1	Bradlečáci	5	Křivánek Tomáš Ing.	56	NK	BEZPP	226	9,31%	5	*
1	Bradlečáci	4	Langer Radek MUDr.	49	NK	BEZPP	249	10,26%	1	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	9	Liška Radek Ing.	39	NK	BEZPP	265	8,63%	3	
1	Bradlečáci	1	Náhlovský Michal	28	NK	BEZPP	232	9,56%	3	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	7	Pavíková Marcela Mgr.	56	NK	BEZPP	289	9,41%	1	
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	4	Pech Martin	50	NK	BEZPP	276	8,99%	4	*
1	Bradlečáci	2	Šimek Marcel	46	NK	BEZPP	243	10,02%	2	*
1	Bradlečáci	11	Šolcová Lucie	45	NK	BEZPP	180	7,42%	6	
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	11	Tyc Josef Bc.	43	NK	BEZPP	246	8,01%	5	
1	Bradlečáci	3	Valentová Jana	40	TOP 09	TOP 09	208	8,57%	4	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	5	Vlk Jaroslav Ing.	65	NK	BEZPP	280	9,12%	5	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	3	Vondřík Aleš Bc.	47	NK	BEZPP	290	9,44%	3	*
2	NEZ. KANDIDÁTI OBCE BRADLEC	10	Wertheimer Patrik	52	NK	BEZPP	258	8,40%	4	
1	Bradlečáci	9	Zajíčková Ivana	50	NK	BEZPP	238	9,81%	4	
1	Bradlečáci	8	Zeměňák Jan	35	NK	BEZPP	211	8,70%	3	

Zdroj:

<https://www.volby.cz/pls/kv2022/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=11&xdz=1&xnumnuts=2107&xobec=570788&xstrana=0>

## 9) Schéma kontinuity kandidatury:



Zdroj:

(Vlastní zpracování dat dle volby.cz)

## **8 Seznam použitých zdrojů**

### **Literatura**

Balík, S. (2009). Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada.

Čmejrek, J., Bubeníček, V., Čopík, J. (2010). Demokracie v lokálním politickém prostoru. Garda Publishing, a.s.

Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely, Politologie revue č. 2, 2004, s. 80 101

### **Právní předpisy**

Zákon o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů č. 491/2001 Sb

### **Internetové zdroje**

Obecní úřad – obec Bradlec

Bradlec (Okres Mladá Boleslav) – Czech Index

Výsledky voleb | volby.cz

Pořadí podílů hlasů | volby.cz

Jmenné seznamy | volby.cz

kv111112 (volby.cz)

Suburbanizace obce Bradlec